

32004R0883

2004.4.30.

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

L 166/1

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 883/2004/EK RENDELETE**(2004. április 29.)****a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról****(EGT és Svájc vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 42. és 308. cikkére,

tekintettel a Bizottságnak a szociális partnerekkel és a migráns munkavállalók szociális biztonságával foglalkozó igazgatási bizottsággal folytatott konzultációt követően kidolgozott javaslatára ⁽¹⁾,tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A nemzeti szociális biztonsági rendszerek összehangolására vonatkozó szabályok a személyek szabad mozgásának keretébe tartoznak, és hozzá kell járulniuk az életszínvonal és az alkalmazási feltételek javításához.
- (2) A Szerződés a 308. cikkben szereplőkön kívül a szociális biztonság területén a munkavállalóktól eltérő személyek vonatkozásában nem biztosít egyéb hatásköröket a megfelelő intézkedések meghozatalára.
- (3) A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletet ⁽⁴⁾ többször módosították és tették naprakésszé abból a célból, hogy ne csak a közösségi szinten zajló fejleményeket vegye figyelembe – beleértve a Bíróság ítéleteit –, hanem a jogszabályokban nemzeti szinten bekövetkezett változásokat is. Ezek a tényezők szerepet játszottak a közösségi koordinációs szabályok összetetté és terjedelmessé válásában. Ezért fontos e szabályok felváltása, egyben korszerűsítése és egyszerűsítése a személyek szabad mozgására vonatkozó célkitűzés megvalósítása céljából.

(4) Fontos a nemzeti szociális biztonsági jogszabályok különleges sajátosságainak tiszteletben tartása és kizárólag egyetlen koordinációs rendszer kidolgozása.

(5) Egy ilyen koordináció keretében a Közösségen belül biztosítani kell a különböző nemzeti jogszabályok szerinti egyenlő bánásmódot az érintett személyek számára.

(6) A szociális biztonsági jogszabályok és az ilyen jogszabályokat kiegészítő vagy felváltó, és a hatóságok által hozott, a rendelkezéseket kötelezővé tevő vagy hatályukat kiterjesztő határozat tárgyát képező szerződéses rendelkezések közötti szoros kapcsolat a szóban forgó rendelkezések alkalmazását tekintve hasonló védelmet igényel, mint az e rendelet által biztosított. Első lépésként az ilyen rendszereket már bevezető tagállamok tapasztalatát lehet kiértékelni.

(7) A nemzeti jogszabályokban a személyi hatály vonatkozásában előforduló jelentősebb különbségek miatt célszerű azt az elvet megállapítani, hogy ezt a rendeletet egy tagállam állampolgáira, valamint a tagállam területén lakóhellyel rendelkező hontalanokra és menekültekre, akik egy vagy több tagállam szociális biztonsági jogszabályai alá tartoznak vagy tartoztak, illetve azok családtagjaira és túlélő hozzátartozóikra kell alkalmazni.

(8) Az egyenlő bánásmód elve különösen azoknak a munkavállalók szempontjából fontos, akik nem a munkavállalás helye szerinti tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, beleértve a határ menti munkavállalókat.

(9) A Bíróság számos esetben kifejtette véleményét az ellátásokra, jövedelmekre és tényállásokra vonatkozó egyenlő bánásmód lehetőségéről; ezt az elvet kifejezetten el kell fogadni, és fejleszteni kell a bírósági határozatok lényegének és szellemének tiszteletben tartása mellett.

⁽¹⁾ HL C 38., 1999.2.12., 10. o.⁽²⁾ HL C 75., 2000.3.15., 29. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2003. szeptember 3-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2004. január 26-i közös álláspontja (HL C 79. E, 2004.3.30., 15. o.) és az Európai Parlament 2004. április 20-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2004. április 26-i határozata.⁽⁴⁾ HL L 149., 1971.7.5., 2. o. A legutóbb az 1386/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 187., 2001.7.10., 1. o.) módosított rendelet.

- (10) Ugyanakkor, az az elv, hogy egy másik tagállam területén felmerülő bizonyos tényeket vagy eseményeket úgy kezeljenek, mintha annak a tagállamnak a területén történtek volna, amelynek a jogszabályait alkalmazni kell, nem sérti az egy másik tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szolgálati, önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási idők, és az illetékes tagállam jogszabályai szerint szerzett idők összesítésének elvét. Egy másik tagállam jogszabályai szerint szerzett időszakokat kizárólag az időszakok összesítése elvének alkalmazásával kell figyelembe venni.
- (11) Egy tagállamban felmerülő tények vagy események asszimilációja semmilyen esetben sem teszi a másik tagállamot illetékesé vagy jogszabályait alkalmazandóvá.
- (12) Az arányosság fényében ügyelni kell annak biztosítására, hogy a tényállásokkal vagy eseményekkel kapcsolatos egyenlő bánásmód elve ne vezessen objektíve indokolatlan eredményekhez, vagy ugyanarra az időszakra vonatkozó azonos típusú ellátások halmozódásához.
- (13) A koordinációs szabályoknak biztosítaniuk kell, hogy a Közösségen belül mozgó munkavállalók, valamint eltartottaik és túlélő hozzátartozóik megtartsák szerzett jogait és előnyeiket, valamint ezek várományát.
- (14) E célkitűzéseket különösen a különböző nemzeti jogszabályok szerint figyelembe vett, az ellátáshoz való jogosultság megszerzéséhez és fenntartásához, valamint az ellátások összegének kiszámításához szükséges időszakok összesítésével, továbbá a rendelet hatálya alá tartozó különböző csoportokba tartozó személyek számára nyújtott ellátásokkal kell elérni.
- (15) Szükséges, hogy a Közösségen belül mozgó személyek csak egyetlen tagállam szociális biztonsági rendszere alá tartozzanak az alkalmazandó nemzeti jogszabályok halmozódása és az ebből eredő bonyodalmak elkerülése érdekében.
- (16) A Közösségen belül elvileg nem indokolt, hogy a szociális biztonsági jogokat az érintett személy lakóhelyétől tegyék függővé; ugyanakkor bizonyos esetekben – főként az érintett személy gazdasági és szociális környezetéhez kapcsolódó különleges ellátások tekintetében – figyelembe vehető a lakóhely.
- (17) Egy tagállam területén foglalkoztatott személyek részére az egyenlő bánásmód lehető leghatékonyabb biztosítása céljából főszabályként azon tagállam jogszabályait kell alkalmazandónak meghatározni, ahol az érintett személy tevékenységét munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként végzi.
- (18) Olyan különleges esetekben, amelyek más alkalmazandósági kritériumokat indokolnak, szükség lehet az említett főszabálytól való eltérésre.
- (19) Bizonyos esetekben az anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások igénybe vehetők az anya vagy az apa által, és ezért az utóbbit illetően ezek az ellátások különböznek a szülői ellátásoktól, és szigorú értelemben az anyasági ellátásokhoz hasonlíthatók, mivel azokat az újszülött életének első néhány hónapjában nyújtják, ezért helyénvaló az anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások közös szabályozása.
- (20) A betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások területén az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban élő vagy tartózkodó biztosított személyek és családtagjaik részére védelmet kell biztosítani.
- (21) A betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátásokra vonatkozó rendelkezéseket a Bíróság joggyakorlatának figyelembevételével dolgozták ki. Az előzetes hozzájárulásról szóló rendelkezéseket a Bíróság vonatkozó határozatainak figyelembevételével fejlesztették tovább.
- (22) A nyugdíjigénylők, a nyugdíjasok és családtagjaik különleges helyzete az adott helyzethez igazított betegbiztosítási rendelkezéseket tesz szükségessé.
- (23) Tekintettel a különböző nemzeti rendszerek közötti különbségekre, helyénvaló – ahol lehetséges –, hogy a tagállamok rendelkezéseket hozzanak a határ menti munkavállalók családtagjainak abban az országban történő egészségügyi ellátását illetően, ahol a határ menti munkavállaló a tevékenységét végzi.
- (24) Külön rendelkezéseket szükséges megállapítani a természetbeni betegségi ellátások és a pénzügyi betegségi ellátások halmozódása elkerülésének szabályozására, amelyek ugyanolyan természetűek, mint amelyek a C-215/99. sz. Jauch- és a C-160/96. sz. Molenaar-ügyben a Bíróság ítéletének tárgyát képezték, feltéve, hogy az ellátások ugyanarra a kockázatra terjednek ki.

- (25) A munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések esetén járó ellátások tekintetében szabályokat kell megállapítani az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező vagy tartózkodó személyek védelmének biztosítása céljából.
- (26) A rokkantsági ellátás vonatkozásában koordinációs rendszert kell kidolgozni, amely figyelembe veszi a nemzeti jogszabályok sajátos jellemzőit, különösen, ami a rokkantság elismerését és súlyosbodását illeti.
- (27) Az öregségi ellátások és a túlélő hozzátartozói ellátások odaítélése tekintetében rendszer kidolgozására van szükség abban az esetben, ha az érintett személy egy vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott.
- (28) Szükség van egy adott, az összesítés és arányosítás módszere alapján számított és a közösségi jog által garantált nyugdíj összegének meghatározására abban az esetben, ha a nemzeti jogszabályok alkalmazása – beleértve a csökkentésre, felfüggesztésre vagy visszavonásra vonatkozó szabályokat – kedvezőtlenebb, mint a fentiekben említett módszer.
- (29) A migráns munkavállalók és túlélő hozzátartozóik védelmezése a csökkentésre, felfüggesztésre vagy visszavonásra vonatkozó nemzeti szabályok különösen szigorú alkalmazásával szemben szükségessé teszi az ilyen szabályok alkalmazását szigorúan szabályozó rendelkezések bevezetését.
- (30) Mint azt a Bíróság már többször is megerősítette, a Tanács nem rendelkezik hatáskörrel olyan szabályok meghozatalára, amelyek a különböző tagállamokban megszerzett két vagy több nyugdíj halmozódását a kizárólag a nemzeti jogszabályok szerint szerzett nyugdíj összegének csökkentése által korlátozzák.
- (31) A Bíróság szerint az ilyen szabályok meghozatala a nemzeti jogalkotás feladata, szem előtt tartva, hogy a közösségi jogalkotásnak kell rögzítenie azokat a határokat, amelyekben belül a csökkentésre, felfüggesztésre vagy visszavonásra vonatkozó nemzeti rendelkezéseket alkalmazni kell.
- (32) A munkavállalók mobilitásának előmozdítása érdekében különösen szükséges a munkakeresés megkönnyítése a különböző tagállamokban; ezért minden tagállamban szükség van a munkanélküli-biztosítási rendszerek és a foglalkoztatási szolgálatok közötti szorosabb és hatékonyabb együttműködés biztosítására.
- (33) A törvényi előnyügdíj-rendszereket e rendelet alkalmazási körébe kell vonni, így biztosítva e rendelet rendelkezéseivel összhangban mind az egyenlő bánásmódot és az előnyügdíjak exportálásának lehetőségét, mind a családi és egészségügyi ellátások folyósítását az érintett személy számára; ugyanakkor az időszakok összesítésére vonatkozó szabályt nem kell tartalmaznia, mivel csak nagyon kevés tagállam rendelkezik törvényi előnyügdíj-rendszerrel.
- (34) Mivel a családi ellátások köre nagyon kiterjedt, védelmet biztosítva mind a klasszikusnak minősülő, mind pedig a jellegükben fogva sajátos helyzetekben – ez utóbbi típusú ellátás képezte a Bíróságnak a C-245/94. sz. és C-312/94. sz. Hoever és Zachow egyesített ügyekben és a C-275/96. sz. Kuusijärvi-ügyben hozott ítéleteinek tárgyát –, az összes ilyen ellátás szabályozására szükség van.
- (35) Az ellátások indokolatlan halmozódásának elkerülése érdekében elsőbbségi szabályok meghatározására van szükség az illetékes tagállam jogszabályai szerinti és a családtagok lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai szerinti családi ellátásokra vonatkozó jogosultságok halmozódása esetén.
- (36) A tartásdíj-előleg megtérítendő előleg, amely egy szülő saját gyermeke iránti, a családjogból eredő törvényes tartási kötelezettségének elmulasztását hivatott ellensúlyozni. Ebből adódóan ezeket az előlegeket nem lehet családok javára szolgáló köztámogatásból nyújtott közvetlen ellátásnak tekinteni. Az adott sajátosságok miatt a koordinációs szabályokat az ilyen tartásdíjakra nem lehet alkalmazni.
- (37) Mint azt a Bíróság már többször is kijelentette, azok a rendelkezések, amelyek a szociális biztonsági ellátások exportálhatóságának elvétől eltérnek, szigorúan értelmezendők. Ez azt jelenti, hogy csak azokra az ellátásokra alkalmazhatók, amelyek teljesítik a meghatározott feltételeket. Ebből következik, hogy e rendelet III. címének 9. fejezete csak azokra az ellátásokra alkalmazható, amelyek egyszerre különleges és nem járulékalapú ellátások, és a rendelet X. mellékletében szerepelnek.
- (38) Szükség van egy igazgatási bizottság létrehozására, amely minden tagállam részéről egy kormányzati képviselőből áll, és amelynek elsődleges feladata, hogy az igazgatási, illetve az e rendelet rendelkezéseiből eredő értelmezési kérdésekkel foglalkozzon, és elősegítse a tagállamok közötti további együttműködést.

- (39) Megállapították, hogy az információcseréz szolgáló adatkezelési szolgáltatások fejlesztése és használata megköveteli egy technikai bizottság létrehozását az igazgatási bizottság égisze alatt, amely az adatkezelés területén rendelkezik feladatokkal.
- (40) Az adatkezelési szolgáltatások használata az intézmények közötti adatcsere céljából olyan rendelkezések meglétét igényli, amelyek biztosítják, hogy az elektronikus úton cserélt vagy kiállított okmányokat a papíron kiállított okmányokkal egyenértékűnek fogadják el. Az ilyen adatcseréket a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése és szabad mozgása tekintetében történő védelméről szóló közösségi rendelkezésekkel összhangban kell végezni.
- (41) A koordinációs szabályok alkalmazásának megkönnyítése érdekében szükség van olyan különös rendelkezések megállapítására, amelyek megfelelnek a nemzeti jogszabályok sajátos jellemzőinek.
- (42) Az arányosság elvével összhangban, az e rendeletnek az Európai Unió valamennyi polgárára történő kiterjesztésére vonatkozó tételnek megfelelően, továbbá annak érdekében, hogy megoldás szülessen a lakóhelyen alapuló rendszerek különleges jellemzőivel esetlegesen összefüggő megszorítások figyelembevételére, a dán rendszer sajátos jellemzői miatt, valamint annak a ténynek a fényében, hogy az említett nyugdíjak a hatályban lévő dán jogszabályok (nyugdíjtörvény) szerinti 10 éves tartózkodási időt követően exportálhatóvá válnak, helyénvalónak találták egy különleges eltérés bevezetését a XI. melléklet – „DÁNIA” bejegyzés révén, amely a szociális nyugdíjra való jogosultságra korlátozódik kizárólag azon inaktív személyek új kategóriáját illetően, akikre a rendeletet kiterjesztették.
- (43) Az egyenlő bánásmód elvével összhangban, a finn szociális biztonsági jogszabályok sajátos jellemzői miatt helyénvalónak találták egy különleges eltérés bevezetését a XI. melléklet – „FINNORSZÁG” bejegyzés révén, amely a lakóhely szerinti nemzeti nyugdíjakra korlátozódik, amely eltérés célja annak biztosítása, hogy a nemzeti nyugdíj összege ne lehessen kevesebb, mint a nemzeti nyugdíj összege úgy számolva, mintha a tagállamok bármelyikében szerzett összes biztosítási időt Finnországban szereztek volna.
- (44) Új rendelet bevezetésére van szükség, amely az 1408/71/EGK rendelet helyébe lép. Ugyanakkor a jogbiztonság biztosítása érdekében az 1408/71/EGK rendeletnek hatályban kell maradnia, és továbbra is joghatással kell bírnia meghatározott közösségi jogi aktusok és olyan megállapodások céljából, amelyekben a Közösség részes fél.
- (45) Mivel a tervezett intézkedés céljait, nevezetesen a személyek szabad mozgására vonatkozó jog hatékony gyakorlását biztosító koordinációs intézkedéseket a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme és hatásai miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5.

cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az arányosság elvének megfelelően, amint azt az említett cikk meghatározza, ez a rendelet nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „munkavállalói tevékenység”: bármely tevékenység vagy azzal egyenértékű helyzet, amelyet az ilyen tevékenység vagy azzal egyenértékű helyzet fennállásának helye szerinti tagállam szociális biztonsági jogszabályai ilyenként kezelnek;
- b) „önálló vállalkozói tevékenység”: bármely tevékenység vagy azzal egyenértékű helyzet, amelyet az ilyen tevékenység vagy azzal egyenértékű helyzet fennállásának helye szerinti tagállam szociális biztonsági jogszabályai ilyenként kezelnek;
- c) „biztosított személy”: a III. cím 1. és 3. fejezete alá tartozó szociális biztonsági ágazatok tekintetében az a személy, aki az ellátásokhoz való jogosultság tekintetében a II. cím szerint illetékes tagállam jogszabályaiban meghatározott feltételeknek megfelel, e rendelet rendelkezéseinek figyelembevételével;
- d) „köztisztviselő”: az a személy, akit az őt foglalkoztató közigazgatási szerv tagállama annak tekint, vagy ilyenként kezel;
- e) „köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszer”: az érintett tagállamban a munkavállalókra alkalmazandó általános szociális biztonsági rendszertől különböző szociális biztonsági rendszer, amelybe a köztisztviselők összessége vagy azok bizonyos kategóriái közvetlenül tartoznak;
- f) „határ menti munkavállaló”: a tagállamban munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet végző személy, akinek a lakóhelye egy másik tagállamban található, ahová rendszerint naponta vagy hetente legalább egyszer visszatér;
- g) „menekült”: a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény 1. cikkében meghatározott személy;

- h) „hontalan”: a hontalanok jogállásáról szóló, 1954. szeptember 28-án New Yorkban aláírt egyezmény 1. cikkében meghatározott személy;
- i) „családtag”:
1. i. családtagként meghatározott vagy elismert személy, illetve olyan személy, akit a háztartás tagjának tekintenek azok a jogszabályok, amelyek szerint ellátást nyújtanak;
 - ii. a betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátásokról szóló III. cím 1. fejezete szerinti természetbeni ellátások tekintetében, családtagként meghatározott vagy elismert személy, illetve a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai által a háztartás tagjának tekintett személy;
 2. ha egy tagállamnak az 1. pont értelmében alkalmazandó jogszabályai nem különböztetik meg a családtagokat és a hatályuk alá tartozó egyéb személyeket, a házastársat, a kiskorú gyermekeket és a nagykorú eltartott gyermekeket családtagoknak kell tekinteni;
 3. ha az 1. és 2. pont értelmében alkalmazandó jogszabályok szerint egy személy csak akkor tekinthető családtagnak vagy a háztartás tagjának, ha a biztosított személlyel vagy a nyugdíjassal közös háztartásban él, e feltétel akkor tekinthető teljesítettnek, ha a szóban forgó személyt nagyrészt a biztosított személy vagy a nyugdíjas tartja el;
- j) „lakóhely”: a személy szokásos tartózkodási helye;
- k) „tartózkodási hely” a személy ideiglenes tartózkodási helye;
- l) „jogszabályok”: az egyes tagállamok tekintetében a 3. cikk (1) bekezdése alá tartozó szociális biztonsági ágazatokhoz kapcsolódó törvények, rendeletek és egyéb kötelező rendelkezések, valamint minden egyéb végrehajtási intézkedés.
- Ez a kifejezés kizárólag azokat a szerződéses rendelkezéseket foglalja magában, amelyek az előző albekezdésben említett törvényekből és rendeletekből eredő biztosítási kötelezettség végrehajtását szolgálják, vagy amelyek hatósági határozat tárgyát képezték, amely határozat azokat kötelezővé tette vagy alkalmazási körüket kiterjesztette, feltéve, hogy az érintett tagállam erre vonatkozó nyilatkozatot tett, és értesítette az Európai Parlament elnökét és az Európai Unió Tanácsának elnökét. Az ilyen nyilatkozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni;
- m) „hatáskörrel rendelkező hatóság”: az egyes tagállamok vonatkozásában a kérdéses állam területének egészén vagy annak egy részén a szociális biztonsági rendszerért felelős miniszter, miniszterek vagy velük egyenértékű egyéb hatóság;
- n) „igazgatási bizottság”: a 71. cikkben említett bizottság;
- o) „végrehajtási rendelet”: a 89. cikkben említett rendelet;
- p) „intézmény”: az egyes tagállamok tekintetében a jogszabályok összességének vagy részének alkalmazásáért felelős testület vagy hatóság;
- q) „illetékes intézmény”:
- i. az az intézmény, amelynél az ellátás igénylésének időpontjában az érintett biztosítással rendelkezik, vagy
 - ii. az az intézmény, amelynél az érintett személy ellátásra jogosultságot szerzett, vagy jogosultságot szerezne, ha annak a tagállamnak a területén, ahol az intézmény található, saját maga vagy egy vagy több családtagja lakóhellyel rendelkezne, vagy
 - iii. az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága által kijelölt intézmény, vagy
 - iv. a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott ellátások vonatkozásában a munkáltató kötelezettségeivel kapcsolatos rendszer esetében a munkáltató vagy az érintett biztosító, vagy azok hiányában az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága által kijelölt testület vagy hatóság;
- r) „lakóhely szerinti intézmény” és „tartózkodási hely szerinti intézmény”: az az intézmény, amely jogosult az általa alkalmazott jogszabályok szerint ellátást nyújtani azon a helyen, ahol az érintett személy lakóhellyel rendelkezik, vagy ahol tartózkodik, illetve ilyen intézmény hiányában a kérdéses tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága által kijelölt intézmény;
- s) „illetékes tagállam”: az a tagállam, amelyben az illetékes intézmény található;

t) „biztosítási idő”: az a járulékfizetési időszak, szolgálati idő vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszak, amelyet azok a jogszabályok, amelyek szerint az adott időszakot megszerezték vagy az megszerzettnek tekintendő, biztosítási időként határoznak meg vagy ismernek el, valamint más hasonló időszak, amelyet az említett jogszabályok a biztosítási idővel egyenértékűnek tekintenek;

u) a „foglalkoztatásban töltött időszak” és „önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszak” az az időszak, amelyet azok a jogszabályok, amelyek szerint az adott időt megszerezték, szolgálati időként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszakként határoznak meg vagy ismernek el, valamint más hasonló időszak, amelyet az említett jogszabályok a szolgálati idővel vagy az önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszakkal egyenértékűnek tekintenek;

v) „tartózkodási idő”: az az időszak, amelyet azok a jogszabályok, amelyek szerint az adott időszakot megszerezték vagy az megszerzettnek tekintendő ilyen időszakként határoznak meg vagy ismernek el;

w) „nyugdíj”: nemcsak a nyugdíjakat foglalja magában, de azokat az átalányösszegű ellátásokat is, amelyek azokat helyettesíthetik, valamint a járulékok visszatérítésének formájában történt kifizetéseket, illetve a III. cím rendelkezéseire is figyelemmel az értékállóságot biztosító növekményeket vagy kiegészítő támogatásokat;

x) „előnyugdíj”: a munkanélküli ellátás vagy korengedményes öregségi ellátás kivételével minden, egy meghatározott életkortól az olyan munkavállalók részére járó pénzbeli ellátás, akik csökkentették, megszüntették vagy felfüggesztették jövedelemszerző tevékenységüket, addig az életkorig, amelyben jogosulttá válnak az öregségi nyugdíjra vagy korengedményes nyugdíjra, amely nyugellátásnak a folyósítása nem függ attól, hogy az érintett személy az illetékes állam foglalkoztatási szolgálatának rendelkezésére áll-e; „korengedményes öregségi ellátás” a mindenkori nyugdíjjogosultsági életkor elérését megelőzően nyújtott ellátás, amelynek folyósítását vagy folytatását az említett életkor elérésevel, vagy annak helyébe egy másik öregségi ellátás lép;

y) „haláleseti juttatás”: egyszeri kifizetés halál esetén a w) pontban említett pénzbeli ellátások kivételével;

z) „családi ellátás”: minden olyan természetbeni vagy pénzbeli ellátás, amelynek célja a családi kiadások fedezése, az I. mellékletben említett tartásdíj megelőlegezése és különleges szülei juttatások és örökbefogadási támogatások kivételével.

2. cikk

A rendelet személyi hatálya

(1) Ezt a rendeletet a tagállamok állampolgáira, egy tagállamban lakóhellyel rendelkező hontalanokra és menekültekre – akik egy vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak vagy tartoztak –, valamint ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira kell alkalmazni.

(2) Ezt a rendeletet ugyancsak alkalmazni kell azoknak a személyeknek a túlélő hozzátartozóira, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoztak, függetlenül az ilyen személyek állampolgárságától, ha túlélő hozzátartozóik egy tagállam állampolgárai vagy a tagállamok egyikében tartózkodó hontalanok vagy menekültek.

3. cikk

A rendelet alkalmazási köre

(1) Ezt a rendeletet a következő szociális biztonsági ágakra vonatkozó valamennyi jogszabályra kell alkalmazni:

- a) betegségi ellátások;
- b) anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások;
- c) rokkantsági ellátások;
- d) öregségi ellátások;
- e) túlélő hozzátartozói ellátások;
- f) munkahelyi balesetekkel és foglalkoztatási megbetegedésekkel kapcsolatos ellátások;
- g) haláleseti juttatások;
- h) munkanélküli-ellátások;
- i) előnyugdíjak;
- j) családi ellátások.

(2) A XI. melléklet eltérő rendelkezései hiányában, ezt a rendeletet az általános és különleges, járulékalapú vagy nem járulékalapú szociális biztonsági rendszerekre, valamint a munkáltató vagy hajótulajdonos kötelezettségeihez kapcsolódó rendszerekre kell alkalmazni.

(3) Ezt a rendeletet ugyancsak alkalmazni kell a 70. cikk alá tartozó különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra.

(4) E rendelet III. címének rendelkezései azonban nem befolyásolják a tagállamoknak a hajótulajdonosok kötelezettségeire vonatkozó jogszabályi rendelkezéseit.

(5) E rendelet nem alkalmazható a szociális és egészségügyi támogatásokra, vagy a háború és annak következményei áldozatai számára nyújtott ellátások rendszerére.

4. cikk

Egyenlő bánásmód

E rendelet eltérő rendelkezései hiányában az e rendelet hatálya alá tartozó személyeket bármely tagállam jogszabályai szerint ugyanolyan jogok illetik meg, és ugyanolyan kötelezettségek terhelik, mint az adott tagállam állampolgárait.

5. cikk

Az ellátásokkal, jövedelmekkel, tényállásokkal és eseményekkel kapcsolatos egyenlő bánásmód

E rendelet eltérő rendelkezései hiányában, és a megállapított különös végrehajtási rendelkezések fényében a következőket kell alkalmazni:

- a) ha az illetékes tagállam jogszabályai szerint a szociális biztonsági ellátások és egyéb jövedelmek kézhezvétele meghatározott jogkövetkezményekkel jár, az ilyen jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit ugyancsak alkalmazni kell az olyan egyenértékű ellátások kézhezvételére, amelyeket egy másik tagállam jogszabályai alapján szereznek, illetve egy másik tagállamban szerzett jövedelemre;
- b) ha az illetékes tagállam jogszabályai szerint a jogkövetkezmények meghatározott tényállás vagy események bekövetkezésének tulajdoníthatók, az említett tagállamnak a hasonló tényállások vagy események bármely tagállamban történő bekövetkezését oly módon kell figyelembe vennie, mintha azok a saját területén következtek volna be.

6. cikk

Időszakok összesítése

E rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában egy tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai:

- az ellátásokra való jogosultság megszerzését, fenntartását, időtartamát vagy feléledését,
- a jogszabályok alkalmazását, vagy
- a kötelező, szabadon választható folytatólagos vagy önkéntes biztosításhoz való hozzáférést vagy azok alóli mentességet

a biztosítási, szolgálati, önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási idő megszerzésétől teszük függővé, a szükséges mértékben oly módon veszi figyelembe a más tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szolgálati, önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási időket, mintha azokat az általa alkalmazott jogszabályok szerint szereztek volna meg.

7. cikk

Mentesség a lakóhelyre vonatkozó szabályok alól

E rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában az egy vagy több tagállam jogszabályai vagy e rendelet értelmében fizetendő pénzbeli ellátások nem csökkenthetők, nem módosíthatók, nem függeszthetők fel, nem vonhatók vissza vagy foglalhatók le azzal az indoklással, hogy a jogosult vagy családtagjai nem az ellátások nyújtásáért felelős intézmény helye szerinti tagállamban rendelkeznek lakóhellyel.

8. cikk

Kapcsolat e rendelet és egyéb koordinációs jogi eszközök között

(1) E rendelet az alkalmazási körébe tartozó, a tagállamok között alkalmazandó valamennyi szociális biztonsági egyezmény helyébe lép. A tagállamok által e rendelet alkalmazását megelőzően megkötött szociális biztonsági egyezmények egyes rendelkezéseit azonban továbbra is alkalmazni kell, ha azok a kedvezményezettek számára kedvezőbbek, vagy ha azok meghatározott történelmi körülményekből következnek, és hatályuk időben korlátozott. E rendelkezések alkalmazhatóságának fenntartása érdekében azok a II. melléklet részét képezik. Meg kell határozni, ha objektív okokból e rendelkezések némelyikét nem lehet kiterjeszteni az e rendelet hatálya alá tartozó személyekre.

(2) Két vagy több tagállam szükség esetén e rendelet elvei alapján és annak szellemében egyezményeket köthet egymással.

9. cikk

A tagállamok nyilatkozatai e rendelet alkalmazási köréről

(1) A tagállamok írásban értesítik az Európai Közösségek Bizottságát az 1. cikk (1) bekezdésében említett nyilatkozatokról, a 3. cikkben említett jogszabályokról és rendszerekről, a 8. cikk (2) bekezdésében említettek szerint megkötött egyezményekről és az 58. cikkben említett minimumellátásokról, valamint az utólag végzett jelentős módosításokról. Az ilyen értesítéseknek tartalmazniuk kell a szóban forgó jogszabályok és rendszerek hatálybalépésének időpontját, illetve az 1. cikk (1) bekezdésében előírt nyilatkozatok esetében azt az időpontot, amelytől kezdve e rendeletet kell alkalmazni a tagállamok nyilatkozataiban meghatározott rendszerekre.

(2) Ezeket az értesítéseket évente kell benyújtani az Európai Közösségek Bizottságához, és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni.

10. cikk

Az ellátások halmozódásának megakadályozása

E rendelet nem adhat, és nem tarthat fenn ugyanazon kötelező biztosítási idő tekintetében több, azonos jellegű ellátáshoz való jogosultságot.

II. CÍM

AZ ALKALMAZANDÓ JOGSZABÁLYOK MEGHATÁROZÁSA

11. cikk

Általános szabályok

(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandóak. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni.

(2) E cím alkalmazásában a munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységük miatt vagy következtében pénzügyi ellátásokban részesülő személyeket úgy kell tekinteni, mint akik folytatják az említett tevékenységet. Ez nem vonatkozik a rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozói nyugdíjakra, illetve munkahelyi balesetek vagy foglalkozási megbetegedések miatt nyújtott nyugdíjakra vagy határozatlan időtartamú kezelést fedező pénzügyi betegségi ellátásokra.

(3) A 12–16. cikkekre is figyelemmel:

- a) a munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként egy tagállamban tevékenységet folytató személyek az adott tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak;
- b) a köztisztviselők azon tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak, amely tagállam jogszabályainak hatálya alá az őket alkalmazó közigazgatási szerv tartozik;
- c) a 65. cikk értelmében a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai alapján munkanélküli-ellátásban részesülő személyek az adott tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak;
- d) egy tagállam fegyveres erőibe szolgálatra vagy polgári szolgálatra behívott vagy újból behívott személyek e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak;
- e) az a)–d) pont hatálya alá nem tartozó bármely személyre a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai vonatkoznak, e rendelet egyéb olyan rendelkezéseinek sérelme nélkül, amelyek szerint az ilyen személyeknek egy vagy több tagállam jogszabályai alapján ellátásokat biztosítanak.

(4) E cím alkalmazásában a munkavállaló vagy önálló vállalkozó által szokásosan egy tagállam lobogója alatt közlekedő tengeri hajó fedélzetén végzett tevékenység az említett tagállamban végzett tevékenységnek minősül. Ugyanakkor az a személy, akit egy tagállam lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén alkalmaznak, és aki az e munkáért járó javadalmazást olyan vállalkozástól vagy személytől kapja, amelynek vagy akinek a székhelye vagy lakóhelye más tagállamban található, az utóbbi tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, ha e tagállamban rendelkezik lakóhellyel. Az említett jogszabályok alkalmazásában a javadalmazást fizető vállalkozás vagy személy munkáltatónak tekintendő.

12. cikk

Különös szabályok

(1) Az a személy, aki a tagállamok egyikében munkavállalóként végzi tevékenységét olyan munkáltató alkalmazásában, aki tevékenységeit szokásosan abban a tagállamban végzi, és akit az említett munkáltató egy másik tagállamba küld, hogy a munkáltató nevében ott munkát végezzen, továbbra is az előbb említett tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen munkavégzés várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot, és a szóban forgó személy kiküldetése nem egy másik személy leváltása céljából történik.

(2) A tagállamok egyikében szokásosan önálló vállalkozóként tevékenykedő olyan személy, aki hasonló tevékenység végzése céljából egy másik tagállamba távozik, továbbra is az első tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen tevékenység várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot.

13. cikk

Tevékenység végzése két vagy több tagállamban

(1) A két vagy több tagállamban szokásosan munkavállalóként tevékenykedő személy a következők hatálya alá tartozik:

- a) a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai, ha a személy a tevékenységének jelentős részét abban a tagállamban végzi, vagy ha a személyt olyan különböző vállalkozások vagy különböző munkáltatók alkalmazták, akiknek a bejegyzett székhelye vagy lakóhelye különböző tagállamokban található, vagy
- b) annak a tagállamnak a jogszabályai, amelyben a személyt alkalmazó vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy lakóhelye található, ha a személy a tevékenység jelentős részét nem a lakóhelye szerinti tagállamban végzi.

(2) A két vagy több tagállamban szokásosan önálló vállalkozóként tevékenykedő személy a következők hatálya alá tartozik:

- a) a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai, ha tevékenységének jelentős részét abban a tagállamban végzi; vagy
- b) annak a tagállamnak a jogszabályai, amelyben a személy tevékenységeinek központi érdekelttsége található, ha nem azon tagállamoknak az egyikében rendelkezik lakóhellyel, amelyben a tevékenység jelentős részét végzi.

(3) Az a személy, aki különböző tagállamokban szokásosan munkavállalóként és önálló vállalkozóként végez tevékenységet, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyben a tevékenységet munkavállalóként végzi, illetve ha az ilyen tevékenységet két vagy több tagállamban végzi, akkor az (1) bekezdésnek megfelelően meghatározott jogszabályok hatálya alá tartozik.

(4) Az a személy, akit a tagállamok egyike köztisztviselőként alkalmaz, és aki egy vagy több másik tagállamban munkavállalóként és/vagy önálló vállalkozóként végez tevékenységet, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelynek hatálya alá az őt alkalmazó közigazgatási szerv tartozik.

(5) Az e rendelkezésekkel összhangban meghatározott jogszabályok alkalmazásában az (1)–(4) bekezdésben említett személyeket úgy kell tekinteni, mintha valamennyi tevékenységüket munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként végeznék, és összes jövedelmüket az érintett tagállamban kapnák.

14. cikk

Önkéntes vagy szabadon választható folytatólagos biztosítás

(1) A 11–13. cikk nem alkalmazható az önkéntes vagy szabadon választható folytatólagos biztosításra, kivéve – a 3. cikk (1) bekezdésében említett ágazatok valamelyikének tekintetében –, ha egy tagállamban kizárólag önkéntes biztosítási rendszer működik.

(2) Ha egy tagállam jogszabályai alapján az érintett személy annak a tagállamnak a kötelező biztosítása alá tartozik, az ilyen személy egy másik tagállamban nem tartozhat önkéntes vagy szabadon választható folytatólagos biztosítás hatálya alá. Minden más esetben, ahol egy adott ágazatban több önkéntes vagy szabadon választható folytatólagos biztosítási rendszer közül lehet választani, az érintett személy csak a választása szerinti rendszerhez csatlakozik.

(3) A rokkantsági, öregségi és túlélő hozzátartozói ellátások tekintetében azonban az érintett személy csatlakozhat egy tagállam önkéntes vagy szabadon választható folytatólagos biztosítási rendszeréhez, még ha kötelező jelleggel egy másik tagállam jogszabályainak a hatálya alá is tartozik, feltéve, hogy az előmenetele során valamikor munkavállalói vagy önálló vállalkozói

tevékenység miatt vagy annak következtében az első tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott, és ha az ilyen halmazódást az első tagállam jogszabályai kifejezetten vagy hallgatólagosan lehetővé teszik.

(4) Ha az önkéntes vagy szabadon választható folytatólagos biztosítási rendszerbe történő belépést bármely tagállam jogszabályai ahhoz a feltételhez kötik, hogy az adott tagállamban lakóhellyel kell rendelkezni, az egyenlő bánásmód a másik tagállamban lévő lakóhely tekintetében – az 5. cikk b) pontjában előírtak szerint – csak azokra a személyekre vonatkozik, akik egy korábbi időszakban munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység alapján az első tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoztak.

15. cikk

Az Európai Közösségek segédszemélyzete

Az Európai Közösségek segédszemélyzetének tagjai választhatnak, hogy azon tagállamnak, amely területén őket alkalmazják, vagy a legutolsó olyan tagállamnak, amely jogszabályainak hatálya alá tartoztak, illetve az állampolgárságuk szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozzanak-e, a családi támogatásra vonatkozó rendelkezések kivételével, amelyek biztosítása az e személyzetre alkalmazandó rendszer szerint történik. Ez a csak egy alkalommal igénybe vehető választási jogosultság a munkába állás napjától hatályos.

16. cikk

Kivételek a 11–15. cikk alól

(1) Két vagy több tagállam, e tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai, vagy az ilyen hatóságok által kijelölt testületek közös megállapodással meghatározott személyek vagy személyek csoportjai érdekében rendelkezhetnek a 11–15. cikk alóli kivételekről.

(2) Az a személy, aki egy vagy több tagállam jogszabályai alapján kap nyugdíjat vagy nyugdíjakat, és egy másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel, saját kérésére mentesíthető az utóbbi állam jogszabályainak alkalmazása alól, ha az ilyen személyre a jogszabályok munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység miatt nem vonatkoznak.

III. CÍM

**AZ ELLÁTÁSOK EGYES CSOPORTJAIRA VONATKOZÓ
KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK**

1. FEJEZET

Betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások

1. szakasz

**Biztosított személyek és családtagjaik, a nyugdíjasok
és családtagjaik kivételével**

17. cikk

**Az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban fennálló
lakóhely**

Az a biztosított személy vagy családtagjai, aki az illetékes tagállamon kívüli tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, a lakóhely szerinti tagállamban részesülnek természetbeni ellátásban, amelyet az illetékes intézmény nevében a lakóhely szerinti tagállam intézménye nyújt az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően, mintha a személy ott lenne biztosított.

18. cikk

**Tartózkodás az illetékes tagállamban, ha a lakóhely egy
másik tagállamban található – A határ menti munkavállalók
családtagjaira vonatkozó különleges szabályok**

(1) A (2) bekezdés eltérő rendelkezéseinek hiányában a 17. cikkben említett biztosított személy és családtagjai a természetbeni ellátásokra az illetékes tagállamban való tartózkodásuk alatt is jogosultak. A természetbeni ellátásokat az illetékes intézmény nyújtja saját költségén, az általa alkalmazott jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően, mintha az érintett személyek annak a tagállamnak a területén rendelkeznének lakóhellyel.

(2) A határ menti munkavállaló családtagjai természetbeni ellátásra jogosultak az illetékes államban töltött tartózkodásuk alatt, kivéve, ha ez a tagállam szerepel a III. mellékletben. Ebben az esetben a határ menti munkavállaló családtagjai az illetékes tagállamban a 19. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek szerint jogosultak természetbeni ellátásra.

19. cikk

Tartózkodás az illetékes tagállam területén kívül

(1) A (2) bekezdés eltérő rendelkezései hiányában az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban tartózkodó biztosított személy és családtagjai jogosultak a tartózkodásuk alatt orvosi okokból szükségessé váló természetbeni ellátásokra, figyelembe véve az ellátások jellegét és a tartózkodás várható időtartamát. Ezeket az ellátásokat az illetékes intézmény nevében a tartózkodási hely szerinti

intézmény nyújtja, az általa alkalmazott jogszabályok rendelkezései szerint, mintha az érintett személyek az említett jogszabályok szerint lennének biztosítva.

(2) Az igazgatási bizottság meghatározza azon természetbeni ellátások jegyzékét, amelyekhez gyakorlati okokból az érintett személy és az ellátást nyújtó intézmény előzetes megállapodása szükséges, azért, hogy egy másik tagállamban való tartózkodás során azokat biztosítani lehessen.

20. cikk

**Utazás természetbeni ellátás igénybevétele céljából –
Engedély megfelelő kezelés igénybevételére a lakóhely
szerinti tagállamon kívül**

(1) E rendelet eltérő rendelkezései hiányában annak a biztosított személynek, aki egy másik tagállamba utazik azzal a céllal, hogy a tartózkodás időtartama alatt természetbeni ellátást vegyen igénybe, engedélyt kell kérnie az illetékes intézménytől.

(2) Az a biztosított személy, akit az illetékes intézmény feljogosít arra, hogy az állapotának megfelelő kezelés igénybevétele céljából egy másik tagállamba utazzon, az illetékes intézmény nevében a tartózkodási hely szerinti tagállam intézménye által az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően nyújtott természetbeni ellátásban részesül, mintha az említett jogszabályok szerint lenne biztosított. Az engedélyt akkor adják meg, ha a szóban forgó kezelés szerepel az érintett személy lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai által előírt ellátások között, és ha az ilyen kezelést az orvosilag indokolt határidőn belül nem tudják biztosítani, figyelembe véve a személy aktuális egészségi állapotát és betegségének várható lefolyását.

(3) Az (1) és (2) bekezdést értelemszerűen kell alkalmazni a biztosított személy családtagjaira.

(4) Ha a biztosított személy családtagjai nem abban a tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, ahol a biztosított személy lakóhelye található, és ez a tagállam rögzített összegek alapján történő visszatérítést választott, a (2) bekezdésben említett természetbeni ellátások költségeit a családtagok lakóhelye szerinti intézmény viseli. Ebben az esetben, az (1) bekezdés alkalmazásában, a családtagok lakóhelye szerinti intézményt kell az illetékes intézménynek tekinteni.

21. cikk

Pénzbeli ellátások

(1) Az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező vagy tartózkodó biztosított személy és családtagjai pénzbeli ellátásokra jogosultak, amelyeket az illetékes intézmény nyújt az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően. Az illetékes

intézmény és a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti intézmény megállapodása alapján azonban az ilyen ellátásokat nyújthatja a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti intézmény az illetékes intézmény költségére, az illetékes tagállam jogszabályainak megfelelően.

(2) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai előírják, hogy a pénzbeli ellátásokat az átlagjövedelem vagy az átlagos járulékalap alapján kell kiszámítani, az átlagos jövedelmet vagy átlagos járulékalapot kizárólag az említett jogszabályok szerint szerzett időszakban igazoltan kifizetett jövedelem vagy alkalmazott járulékalapok alapján határozza meg.

(3) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai előírják, hogy a pénzbeli ellátásokat a szokásos jövedelem alapján kell kiszámítani, kizárólag a szokásos jövedelmet, vagy adott esetben az említett jogszabályok szerint szerzett időszaknak megfelelő szokásos jövedelem átlagát veszi figyelembe.

(4) A (2) és (3) bekezdést értelemszerűen kell alkalmazni azokra az esetekre, amikor az illetékes intézmény által alkalmazott jogszabályok egy meghatározott referencia-időszakot állapítanak meg, amely a szóban forgó esetben részben vagy egészben megfelel az érintett személy által egy vagy több másik tagállam jogszabályai alapján szerzett időszakoknak.

22. cikk

Nyugdíjigénylők

(1) Az a biztosított személy, akinek a nyugdíj igénylésekor vagy annak elbírálása során megszűnik a legutóbb illetékes tagállam jogszabályai szerinti természetbeni ellátásokra való jogosultsága, változatlanul jogosult marad a természetbeni ellátásokra a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai alapján, feltéve, hogy a nyugdíjigénylő megfelel a (2) bekezdésben említett tagállam jogszabályai szerinti biztosítási feltételeknek. A lakóhely szerinti tagállamban a természetbeni ellátásokhoz való jogosultság a nyugdíjigénylő családtagjaira is vonatkozik.

(2) A természetbeni ellátások költségeit annak a tagállamnak az intézménye viseli, amely a 23–25. cikk értelmében illetékesé válna a nyugdíj odaítélése esetén.

2. szakasz

Nyugdíjasok és családtagjaik

23. cikk

Természetbeni ellátásokra való jogosultság a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai szerint

Az a személy, aki két vagy több tagállam jogszabályai szerint részesül nyugdíjban vagy nyugdíjakban, amelyek közül az egyik a lakóhely szerinti tagállam, és aki az említett tagállam jogszabályai alapján természetbeni ellátásokra jogosult, az ilyen természetbeni ellátásokat a családtagjaival együtt a lakóhely szerinti intézménytől és annak költségére kapja, mintha olyan nyugdíjas volna, akinek a nyugdíja kizárólag az említett tagállam jogszabályai szerint lenne fizetendő.

24. cikk

Természetbeni ellátásokra való jogosultság hiánya a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai szerint

(1) Az a személy, aki egy vagy több tagállam jogszabályai szerint részesül nyugdíjban vagy nyugdíjakban, és aki a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai alapján nem jogosult természetbeni ellátásokra, ennek ellenére részesül ezekben az ellátásokban a családtagjaival együtt, amennyiben azokra jogosult lenne a nyugdíjai tekintetében illetékes tagállam vagy az illetékes tagállamok legalább egyikének jogszabályai szerint, ha abban a tagállamban rendelkezne lakóhellyel. A természetbeni ellátásokat a lakóhely szerinti intézmény nyújtja a (2) bekezdésben említett intézmény költségére, mintha az érintett személy annak a tagállamnak a jogszabályai alapján lenne jogosult nyugdíjra és természetbeni ellátásokra.

(2) Az (1) bekezdés alá tartozó esetekben a természetbeni ellátások költségeit a következő szabályok szerint meghatározott intézmény viseli:

- a) ha a nyugdíjas egyetlen tagállam jogszabályai szerint jogosult természetbeni ellátásokra, a költségeket annak a tagállamnak az illetékes intézménye viseli;
- b) ha a nyugdíjas két vagy több tagállam jogszabályai szerint jogosult a természetbeni ellátásokra, azok költségét annak a tagállamnak az illetékes intézménye viseli, amely tagállam jogszabályainak a hatálya alá a személy a legtovább tartozott; ha ennek a szabálynak az alkalmazása következtében több intézmény válik felelőssé az ellátások költségeinek viseléséért, a költségeket az az intézmény viseli, amely a nyugdíjasra legutoljára vonatkozó jogszabályokat alkalmazza.

25. cikk

A lakóhely szerinti tagállamtól eltérő egy vagy több tagállam jogszabályai szerinti nyugdíjak, ha a természetbeni ellátásokra való jogosultság a lakóhely szerinti tagállamban áll fenn

Ha az egy vagy több tagállam jogszabályai alapján nyugdíjban vagy nyugdíjakban részesülő személy olyan tagállamban rendelkezik lakóhellyel, amelynek jogszabályai szerint a természetbeni ellátásokhoz való jogosultság nem függ biztosítási, illetve munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységre vonatkozó feltételektől, és attól a tagállamtól nyugdíjban nem részesül, az érintett személy és családtagjai részére nyújtott természetbeni ellátások költségét a 24. cikk (2) bekezdésének megfelelően megállapított nyugdíjak tekintetében illetékes tagállamok egyikének intézménye viseli, addig a mértékig, amennyire a nyugdíjas és családtagjai jogosultak lennének az ilyen ellátásokra, ha abban a tagállamban rendelkeznének lakóhellyel.

26. cikk

A családtagok lakóhelye a nyugdíjas lakóhelyétől eltérő tagállamban

Az egy vagy több tagállam jogszabályai alapján nyugdíjban vagy nyugdíjakban részesülő személy családtagjai, akik a nyugdíjas lakóhelyétől eltérő tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, jogosultak természetbeni ellátásokra a lakóhelyük szerinti intézménytől az intézmény által alkalmazott jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően, amennyiben a nyugdíjas egy tagállam jogszabályai alapján természetbeni ellátásokra jogosult. A költségeket a nyugdíjasnak a lakóhelye szerinti tagállamban nyújtott természetbeni ellátások költségeiért felelős illetékes intézmény viseli.

27. cikk

A nyugdíjasnak vagy családtagjainak tartózkodása a lakóhelyüktől eltérő tagállamban – Tartózkodás az illetékes tagállamban – Engedély megfelelő kezelés igénybevételére a lakóhely szerinti tagállamon kívül

(1) A 19. cikket értelemszerűen kell alkalmazni az egy vagy több tagállam jogszabályai alapján nyugdíjban vagy nyugdíjakban részesülő, és a nyugdíj(ak)at nyújtó egyik tagállam jogszabályai alapján természetbeni ellátásra jogosult személyre vagy családtagjaira, akik a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban tartózkodnak.

(2) A 18. cikk (1) bekezdését értelemszerűen kell alkalmazni az (1) bekezdésben meghatározott személyekre, ha azok abban a tagállamban tartózkodnak, amelyben a nyugdíjasnak a lakóhelye szerinti tagállamban nyújtott természetbeni ellátások költségeiért felelős illetékes intézmény található, és az említett tagállam ezt a megoldást választotta, valamint szerepel a IV. mellékletben.

(3) A 20. cikket értelemszerűen kell alkalmazni az olyan nyugdíjasra és/vagy családtagjaira, akik a lakóhelyüktől eltérő tagállamban tartózkodnak, az állapotuknak megfelelő kezelés igénybevétele céljából.

(4) Az (5) bekezdés eltérő rendelkezései hiányában az (1)–(3) bekezdésben említett természetbeni ellátások költségeit a nyugdíjasnak a lakóhelye szerinti tagállamban nyújtott természetbeni ellátások költségeiért felelős illetékes intézmény viseli.

(5) A (3) bekezdésben említett természetbeni ellátások költségét a nyugdíjas vagy családtagjai lakóhelye szerinti intézmény viseli, ha ezek a személyek olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amely rögzített összegek alapján történő visszatérítést választott. Ezekben az esetekben a (3) bekezdés alkalmazásában a nyugdíjas vagy családtagjai lakóhelye szerinti intézményt kell az illetékes intézménynek tekinteni.

28. cikk

Nyugdíjba vonuló határ menti munkavállalókra vonatkozó különleges szabályok

(1) A nyugdíjba vonuló határ menti munkavállaló betegség esetén továbbra is jogosult természetbeni ellátásokra abban a tagállamban, ahol munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként legutóbb tevékenységét végezte, amennyiben ez egy olyan kezelés folytatása, amely abban a tagállamban kezdődött. A „kezelés folytatása” kifejezés a betegség kivizsgálásának, diagnosztizálásának és kezelésének folytatását jelenti.

(2) Az a nyugdíjas, aki az öregségi vagy rokkantsági nyugdíj esedékességének időpontját megelőző öt évben legalább két évben keresztül határ menti munkavállalóként végzett munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységet, jogosult természetbeni ellátásokra abban a tagállamban, amelyben az ilyen tevékenységet határ menti munkavállalóként végezte, ha ez a tagállam és a nyugdíjasnak a lakóhelye szerinti tagállamban nyújtott természetbeni ellátások költségeiért felelős illetékes intézmény tagállama ezt választotta, és mindkét tagállam szerepel az V. mellékletben.

(3) A (2) bekezdést értelemszerűen kell alkalmazni a korábbi határ menti munkavállaló családtagjaira vagy túlélő hozzátartozóira, ha a (2) bekezdésben említett időszakokban a 18. cikk (2) bekezdése szerint jogosultak voltak természetbeni ellátásokra, akkor is, ha a határ menti munkavállaló a nyugdíj esedékességét megelőzően elhalálozott, feltéve, hogy a halálát megelőző öt évben legalább két évig határ menti munkavállalóként végzett munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységet.

(4) A (2) és (3) bekezdést addig kell alkalmazni, amíg az érintett személy munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége alapján egy tagállam jogszabályainak a hatálya alá nem kerül.

(5) Az (1)–(3) bekezdésben említett természetbeni ellátások költségét a nyugdíjasnak, illetve túlélő hozzátartozóinak a lakóhelyük szerinti tagállamokban nyújtott természetbeni ellátások költségeiért felelős illetékes intézmény viseli.

29. cikk

Pénzbeli ellátások nyugdíjasok részére

(1) Az egy vagy több tagállam jogszabályai alapján nyugdíjban vagy nyugdíjban részesülő személy részére annak a tagállamnak az illetékes intézménye nyújt pénzbeli ellátást, amelyben a nyugdíjasnak a lakóhelye szerinti tagállamban nyújtott természetbeni ellátások költségeiért felelős illetékes intézmény található. A 21. cikket értelemszerűen kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdést a nyugdíjas családtagjaira is alkalmazni kell.

30. cikk

Nyugdíjasok által fizetendő járulékok

(1) Egy tagállam azon intézménye, amely az általa alkalmazott jogszabályok szerint felelős a betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások fedezeteként fizetendő járulékok levonásáért, abban a mértékben követelheti és szedheti be az általa alkalmazott jogszabályok szerint számított levonásokat, amennyire az említett tagállam egy intézményének az ellátások költségét viselnie kell a 23–26. cikk alapján.

(2) Ha a 25. cikkben említett esetekben a betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások fedezeteként az érintett nyugdíjas lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai alapján járulékot kell fizetni, vagy hasonló összegeket vonnak le, az ilyen járulékokat nem lehet beszedni azon az alapon, hogy a nyugdíjas ott rendelkezik lakóhellyel.

3. szakasz

Közös rendelkezések

31. cikk

Általános rendelkezés

A 23–30. cikk rendelkezései nem alkalmazhatók azokra a nyugdíjasokra vagy családtagjaikra, akik egy tagállam jogszabályai szerint munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységük alapján ellátásokra jogosultak. Ilyen esetben az érintett személy e fejezet alkalmazásában a 17–21. cikk hatálya alá tartozik.

32. cikk

A természetbeni ellátásokhoz való jog rangsorolása – A lakóhely szerinti tagállamban a családtagok ellátásokhoz való jogosultságára vonatkozó különleges szabály

(1) Egy tagállam jogszabályain vagy e fejezeten alapuló, természetbeni ellátásokhoz való önálló jogosultság előnyt élvez az családtagoknak az ellátásokhoz való származtatott jogosultságával szemben.

A természetbeni ellátásokhoz való származtatott jogosultság azonban előnyt élvez az önálló jogosultságokkal szemben, ha a lakóhely szerinti tagállamban az önálló jogosultság közvetlenül és kizárólag az érintett személynek az abban a tagállamban található

lakóhelyén alapul. (2) Ha a biztosított személy családtagjai olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelynek jogszabályai szerint a természetbeni ellátásokhoz való jogosultság nem függ biztosítási vagy munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységre vonatkozó feltételektől, a természetbeni ellátásokat a lakóhelyük szerinti tagállamban található illetékes intézmény költségére nyújtják, ha a biztosított személy házastársa vagy a gyermekek gondozásáért felelős személy az említett tagállamban munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenykedik, vagy az ilyen tagállamtól munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége alapján nyugdíjat kap.

33. cikk

Jelentős természetbeni ellátások

(1) Az a biztosított személy vagy családtagja, aki protézisre, jelentős segédeszközre vagy más jelentős természetbeni ellátásra volt jogosult, amit egy tagállam intézménye azt megelőzően ismert el, mielőtt az ilyen személy egy másik tagállam intézménye által alkalmazott jogszabályok alapján biztosítottá vált, az ilyen ellátásokat az első intézmény költségére kapja meg, abban az esetben is, ha azokat azt követően ítélik meg, hogy az említett személy a második intézmény által alkalmazott jogszabályok alapján biztosított lett.

(2) Az igazgatási bizottság összeállítja az (1) bekezdés körébe tartozó ellátások jegyzékét.

34. cikk

Tartós ápolást biztosító ellátások halmozódása

(1) Ha egy személy, aki tartós ápolást biztosító pénzbeli ellátásokban részesül, amelyeket betegségi ellátásként kell kezelni, és ezért azokat a 21. vagy a 29. cikk alapján a pénzbeli ellátások tekintetében illetékes tagállam nyújtja, egyidejűleg és e fejezet szerinti jogosult ugyanabból a célból természetbeni ellátásokat igényelni egy másik tagállamban található lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti intézménytől, és az első tagállamban található intézménynek is meg kell térítenie ezeknek a természetbeni ellátásoknak a költségét a 35. cikk szerint, a 10. cikkben az ellátások halmozódásának megelőzéséről szóló általános rendelkezést alkalmazni kell, az alábbi egy megkötéssel: ha az érintett személy igényli és megkapja a természetbeni ellátást, a pénzbeli ellátás összegét csökkenteni kell a természetbeni ellátás azon összegével, amelyet a költségek megtérítésére kötelezett első tagállam intézményétől igényel vagy igényelhet.

(2) Az igazgatási bizottság összeállítja az (1) bekezdés körébe tartozó pénzbeli ellátások és természetbeni ellátások jegyzékét.

37. cikk

(3) Két vagy több tagállam, illetve azok hatáskörrel rendelkező hatóságai megállapodhatnak olyan további vagy kiegészítő intézkedésekről, amelyek az érintett személyek tekintetében nem kedvezőtlenebbek az (1) bekezdésben megállapított elveknél.

35. cikk

Az intézmények közötti megtérítések

(1) Az egyik tagállam intézménye által egy másik tagállam intézménye nevében e fejezet szerint nyújtott természetbeni ellátások teljes összegét meg kell téríteni.

(2) Az (1) bekezdésben említett megtérítéseket a végrehajtási rendeletben megállapított szabályoknak megfelelően határozzák meg és hajtják végre, a tényleges kiadások igazolása alapján, vagy rögzített összegek alapján az olyan tagállamok esetében, amelyek jogi vagy közigazgatási rendszere nem teszi lehetővé a tényleges kiadásokon alapuló megtérítés alkalmazását.

(3) Két vagy több tagállam, illetve azok hatáskörrel rendelkező hatóságai előírhatnak más megtérítési módszereket is, illetve lemondhatnak a joghatóságuk alá tartozó intézmények közötti valamennyi megtérítésről.

2. FEJEZET

Munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések esetében nyújtott ellátások

36. cikk

Természetbeni és pénzbeli ellátásokra való jogosultság

(1) E cikk (2) bekezdése bármely kedvezőbb rendelkezésének sérelme nélkül, a 17. cikket, a 18. cikk (1) bekezdését, a 19. cikk (1) bekezdését és a 20. cikk (1) bekezdését a munkahelyi balesetekkel vagy foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos ellátásokra is alkalmazni kell.

(2) Az a személy, akit munkahelyi baleset ér, vagy foglalkozási megbetegedésben szenved, és aki az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezik lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel, jogosult a munkahelyi baleseteket és foglalkozási megbetegedéseket fedező rendszer különleges természetbeni ellátásaira, amelyeket az illetékes intézmény nevében a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti intézmény az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően nyújt, mintha a személy az említett jogszabályok szerint lenne biztosított.

(3) Az ebben a fejezetben szereplő ellátásokra a 21. cikket is alkalmazni kell.

Szállítási költségek

(1) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai előírják a munkahelyi balesetet szenvedett vagy foglalkozási megbetegedésben szenvedő személy lakóhelyére vagy kórházba szállítása költségeinek viselését, viseli az érintett személy lakóhelye szerinti tagállamban található megfelelő helyre való szállításának költségeit, feltéve, hogy a szállításra az említett intézmény előzetesen engedélyt adott, az okok kellő figyelembevételével. Határ menti munkavállaló esetében nincs szükség ilyen engedélyre.

(2) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai előírják a munkahelyi balesetben elhunyt személynek a temetés helyére való elszállítás költségei viselését, az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően viseli az elhunytak abban a másik tagállamban található megfelelő helyre való szállításának költségeit, amelyben az érintett személy a baleset idején lakóhellyel rendelkezett.

38. cikk

Foglalkozási megbetegedés esetén nyújtott ellátások, ha az ilyen megbetegedésben szenvedő személy több tagállam területén volt kitéve ugyanannak a kockázatnak

Ha a foglalkozási megbetegedésben szenvedő személy két vagy több tagállam jogszabályai alapján végzett olyan tevékenységet, amelyről jellegéből adódóan feltételezhető, hogy a megbetegedést előidézte, az általa vagy túlélő hozzátartozói által igényelhető ellátásokat kizárólag az utolsó olyan állam jogszabályai szerint biztosítják, amelyben a jogosultság feltételei teljesültek.

39. cikk

Foglalkozási megbetegedés súlyosbodása

Ha a foglalkozási megbetegedés, amely miatt az e megbetegedésben szenvedő személy egy tagállam jogszabályai szerint már ellátásban részesült vagy részesül, súlyosbodik, a következő szabályokat kell alkalmazni:

a) ha az érintett személy – amikor ellátásban részesül – nem végez más tagállam jogszabályai szerint munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként olyan tevékenységet, amely a megbetegedést vagy annak súlyosbodását valószínűsíthetően előidézte, az ellátások költségeit az első tagállam illetékes intézménye viseli az általa alkalmazott jogszabályok rendelkezései szerint, a súlyosbodás figyelembevételével;

b) ha az érintett személy – amikor ellátásban részesül – egy másik tagállam jogszabályai szerint végzett ilyen tevékenységet, az ellátások költségeit az első tagállam illetékes intézménye viseli az általa alkalmazott jogszabályok szerint, a súlyosbodás figyelembevételével. A második tagállam illetékes intézménye az érintett személy számára kiegészítést fizet a megbetegedés súlyosbodását követően nyújtandó ellátás összegének és a súlyosbodás bekövetkezését megelőzően az intézmény által alkalmazott jogszabályok rendelkezései szerint biztosított ellátás összegének különbségével megegyező összegben, ha a kérdéses megbetegedés e tagállam jogszabályainak rendelkezései szerint következett be;

c) egy tagállam jogszabályai által a csökkentésekre, felfüggesztésre vagy visszavonásra megállapított szabályok nem alkalmazhatók az olyan személyekkel szemben, akik a b) pontnak megfelelően két tagállam intézményeitől részesülnek ellátásban.

40. cikk

Szabályok egyes jogszabályok sajátosságainak figyelembevételére

(1) Ha abban a tagállamban, ahol az érintett személy lakóhellyel rendelkezik vagy tartózkodik, nincs munkahelyi balesetekkel vagy foglalkozási megbetegedésekkel szembeni biztosítás, illetve ha van ilyen biztosítás, de nincs olyan intézmény, amely felelős a természetbeni ellátások nyújtásáért, ezeket az ellátásokat az a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti intézmény nyújtja, amely betegség esetén nyújt természetbeni ellátást.

(2) Ha az illetékes tagállamban nincs munkahelyi balesetek vagy foglalkozási megbetegedések elleni biztosítás, e fejezet természetbeni ellátásokra vonatkozó rendelkezéseit ennek ellenére alkalmazni kell az olyan személyre, aki betegség, anyaság vagy azzal egyenértékű apaság esetén az említett tagállam jogszabályai szerint jogosult az ilyen ellátásokra, ha az ilyen személyt munkahelyi baleset éri vagy foglalkozási megbetegedésben szenved, miközben a lakóhelye vagy tartózkodási helye egy másik tagállamban van. A költségeket az az intézmény viseli, amelyik az illetékes tagállam jogszabályai szerint a természetbeni ellátások nyújtása tekintetében illetékes.

(3) A munkaképtelenség mértékének, az ellátásokra való jogosultság vagy azok összegének megállapításakor az 5. cikket kell alkalmazni a tagállamban az illetékes intézményre az olyan munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések egyenértékűsége tekintetében, amelyek egy másik tagállam jogszabályai szerint később következtek be, vagy amelyek tényét egy másik tagállam jogszabályai szerint később állapították meg, azzal a feltétellel, hogy:

- a) nem jár kártérítés az olyan munkahelyi balesetért vagy foglalkozási megbetegedésért, amely az általa alkalmazott jogszabályok alapján korábban következett be, vagy amelynek tényét korábban állapították meg; és
- b) nem jár kártérítés az olyan munkahelyi balesetért vagy foglalkozási megbetegedésért, amely később következett be, vagy amelynek tényét később állapították meg azon tagállam jogszabályai szerint, amely szerint a munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés bekövetkezett, illetve annak tényét megállapították.

41. cikk

Az intézmények közötti megtérítések

(1) A 35. cikket az e fejezet alá tartozó ellátásokra is alkalmazni kell, és a megtérítésnek a tényleges költségeken kell alapulnia.

(2) Két vagy több tagállam, illetve azok hatáskörrel rendelkező hatóságai előírhatnak más megtérítési módszereket is, illetve lemondhatnak a joghatóságuk alá tartozó intézmények közötti valamennyi megtérítésről.

3. FEJEZET

Halálesi juttatások

42. cikk

Juttatásra való jogosultság, ha a haláleset az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban következik be, vagy ha a jogosult az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezik lakóhellyel

(1) Ha a biztosított személy vagy egy családtagja az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban halálozik el, a halálesetet az illetékes állam területén bekövetkezettnek kell tekinteni.

(2) Az illetékes intézmény köteles az általa alkalmazott jogszabályok szerint fizetendő halálesi juttatás biztosítására, akkor is, ha a jogosult az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezik lakóhellyel.

(3) Az (1) és (2) bekezdést akkor is alkalmazni kell, ha a halál oka munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés.

43. cikk

Ellátás biztosítása nyugdíjas halála esetén

(1) Azon nyugdíjas halála esetén, aki egy tagállam jogszabályai alapján nyugdíjra volt jogosult, illetve aki két vagy több tagállam jogszabályai alapján nyugdíjakra volt jogosult, ha az említett nyugdíjas a 24. és 25. cikkben előírt természetbeni ellátások költségeiért felelős intézmény tagállamától eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, az említett intézmény által alkalmazott jogszabályok szerint fizetendő halálesi juttatást ez az intézmény biztosítja saját költségén, mintha a nyugdíjas halálakor az intézmény szerinti tagállamban rendelkezett volna lakóhellyel.

(2) Az (1) bekezdést értelemszerűen alkalmazni kell a nyugdíjas családtagjaira.

4. FEJEZET

Rokkantsági ellátások

44. cikk

Kizárólag az A típusú jogszabályok hatálya alá tartozó személyek

(1) E fejezet alkalmazásában az „A típusú jogszabályok” azok a jogszabályok, amelyek értelmében a rokkantsági ellátás összege a biztosítási vagy tartózkodási idő tartamától független, és amelyet az illetékes tagállam a VI. mellékletben kifejezetten megjelöl, míg a „B típusú jogszabályok” az összes többi jogszabály.

(2) Az a személy, aki egymást követően vagy váltakozva két vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott, és kizárólag az A típusú jogszabályok szerint szerzett biztosítási vagy tartózkodási időt, az ellátásokra kizárólag annak a tagállamnak az intézményétől jogosult, amelynek jogszabályait akkor alkalmazták, amikor a munkaképtelenséget követően a rokkantság bekövetkezett, szükség esetén figyelembe véve a 45. cikket, és az ilyen ellátásokat az említett jogszabályokkal összhangban kapja.

(3) Az a személy, aki a (2) bekezdés szerint nem jogosult ellátásra, részesül azokban az ellátásokban, amelyekre egy másik tagállam jogszabályai szerint továbbra is jogosult, szükség esetén figyelembe véve a 45. cikket.

(4) Az 53. cikk (3) bekezdését és az 55. cikk (3) bekezdését értelemszerűen kell alkalmazni, ha a (2) vagy (3) bekezdésben említett jogszabályok a rokkantsági ellátások csökkentésére, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályokat tartalmaznak más jövedelemmel vagy az 53. cikk (2) bekezdése értelmében vett más típusú ellátásokkal való halmozódás esetén.

45. cikk

Az időszakok összesítésére vonatkozó különleges rendelkezések

Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai biztosítási vagy tartózkodási idő teljesítésétől teszik függővé az ellátásokhoz való jogosultság megszerzését, fenntartását vagy feléledését, szükség esetén értelemszerűen alkalmazza az 51. cikk (1) bekezdését.

46. cikk

Csak B típusú jogszabályok vagy A és B típusú jogszabályok hatálya alá tartozó személyek

(1) Az a személy, aki egymást követően vagy váltakozva két vagy több olyan tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott, amelyek közül legalább az egyik nem alkalmaz A típusú jogszabályokat, az 5. fejezet szerint jogosult ellátásokra, amely fejezetet értelemszerűen kell alkalmazni, a (3) bekezdés figyelembevételével.

(2) Ha azonban az érintett személy korábban B típusú jogszabályok hatálya alá tartozott, és akkor szenved el rokkantságot eredményező munkaképtelenséget, amikor A típusú jogszabályok hatálya alá tartozik, a 44. cikknek megfelelően részesül ellátásban a következő feltételekkel:

– eleget tesz kizárólag az említett jogszabályok vagy más azonos típusú jogszabályok feltételeinek, szükség esetén a 45. cikk figyelembevételével, de a B típusú jogszabályok szerint szerzett biztosítási vagy tartózkodási időre való visszautalás mellőzésével, és

– öregségi ellátásokat nem igényel, az 50. cikk (1) bekezdésének figyelembevételével.

(3) Egy tagállam intézménye által az igénylő rokkantsági fokával kapcsolatban hozott határozat kötelező más érintett tagállamok intézményei számára, feltéve, hogy e tagállamok jogszabályainak egyezését a rokkantság fokával kapcsolatos feltételek tekintetében a VII. melléklet elismeri.

47. cikk

A rokkantság súlyosbodása

(1) Ha a rokkantság, amely miatt a személy egy vagy több tagállam jogszabályai szerint ellátásban részesül, súlyosbodik, a súlyosbodás figyelembevételével a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) az ellátásokat az értelemszerűen alkalmazott 5. fejezetnek megfelelően kell nyújtani;

b) ha azonban az érintett személy két vagy több A típusú jogszabály hatálya alá tartozott, és az ellátás folyósításától kezdve nem tartozott másik tagállam jogszabályainak a hatálya alá, az ellátást a 44. cikk (2) bekezdésének megfelelően biztosítják.

(2) Ha az (1) bekezdés szerint fizetendő ellátás vagy ellátások teljes összege alacsonyabb annak az ellátásnak az összegénél, amelyben az érintett személy a korábban a kifizetés tekintetében illetékes intézmény költségén részesült, az említett intézmény e személy részére a két összeg különbözetének megfelelő kiegészítést fizet.

(3) Ha az érintett személy más tagállam intézményének költségén nem jogosult ellátásra, a korábban illetékes tagállam illetékes intézménye az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően nyújt ellátást, a súlyosbodás, valamint szükség esetén a 45. cikk figyelembevételével.

48. cikk

Rokkantsági ellátások átváltása öregségi ellátásokra

(1) A rokkantsági ellátásokat szükség esetén az 5. fejezetnek megfelelően, és azon egy vagy több jogszabályban megállapított feltételek szerint kell átváltani öregségi ellátásokra, amely jogszabályok szerint az ellátást biztosították.

(2) Ha egy rokkantsági ellátásban részesülő személy egy vagy több más tagállam jogszabályai szerint öregségi ellátásra tarthat igényt az 50. cikknek megfelelően, bármely olyan intézmény, amely egy tagállam jogszabályai szerint rokkantsági ellátások biztosításáért felelős, az általa alkalmazott jogszabályok szerint továbbra is biztosítja azokat a rokkantsági ellátásokat az érintett személynek, amelyekre az jogosult, mindaddig, amíg az említett intézmény tekintetében az (1) bekezdést nem kell alkalmazni, vagy más esetben amíg az érintett személy megfelel az ilyen ellátásokra vonatkozó feltételeknek.

(3) Ha a 44. cikknek megfelelően egy tagállam jogszabályai szerint biztosított rokkantsági ellátásokat öregségi ellátásokra váltják át, és az érintett személy még teljes mértékben nem felel meg az ilyen ellátások igénybevételéhez egy vagy több más tagállam jogszabályai által megállapított feltételeknek, az érintett személy az említett tagállamtól vagy tagállamoktól az átváltás napjától rokkantsági ellátásokra jogosult.

Az említett rokkantsági ellátásokat az 5. fejezetnek megfelelően nyújtják oly módon, mintha azt a fejezetet kellett volna alkalmazni akkor, amikor a rokkantságot eredményező munkaképtelenség bekövetkezett, amíg az érintett személy eleget nem tesz az érintett nemzeti jogszabályok által megállapított, öregségi ellátásra vonatkozó feltételeknek, vagy – ha az ilyen átváltásról nem rendelkeznek – amíg az ilyen személy az utóbbi jogszabály(ok) értelmében rokkantsági ellátásokra jogosult.

(4) A 44. cikk szerint biztosított rokkantsági ellátásokat az 5. fejezetnek megfelelően újraszámítják, amint a kedvezményezett megfelel a B típusú jogszabályokban a rokkantsági ellátásokra való jogosultság tekintetében megállapított feltételeknek, vagy amint egy másik tagállam jogszabályai szerint öregségi ellátásban részesül.

49. cikk

Köztisztviselőkre vonatkozó különös szabályok

A 6., 44., 46., 47. és 48. cikket, valamint a 60. cikk (2) és (3) bekezdését értelemszerűen kell alkalmazni a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszerbe tartozó személyekre.

5. FEJEZET

Öregségi és túlélő hozzátartozói nyugdíjak

50. cikk

Általános rendelkezések

(1) Az összes illetékes intézmény megállapítja az ellátásra való jogosultságot azoknak a tagállamoknak valamennyi jogszabálya szerint, amelyek hatálya alá az érintett személy az ellátás megállapításra vonatkozó kérelem benyújtásakor tartozott, kivéve, ha az érintett személy kifejezetten kéri az öregségi ellátásokhoz való egy vagy több tagállam jogszabályai szerinti jogosultság megállapításának elhalasztását.

(2) Ha egy adott pillanatban az érintett személy nem felel meg, illetve már nem felel meg az olyan tagállamok valamennyi jogszabálya által megállapított feltételeknek, amelyek hatálya alá tartozott, az 52. cikk (1) bekezdése a) vagy b) pontjának megfelelő számítás végzésekor azok az intézmények, amelyek azokat a jogszabályokat alkalmazzák, amelyek feltételeit teljesítették, nem veszik figyelembe az azon jogszabályok szerint szerzett időszakokat, amelyek feltételeit nem vagy már nem teljesítik, ha emiatt az ellátás összege csökkenne.

(3) A (2) bekezdést értelemszerűen kell alkalmazni, ha az érintett személy kifejezetten kérte az öregségi ellátások megállapításának elhalasztását.

(4) Automatikusan új számítást végeznek, ha és amennyiben az egyéb jogszabályok szerinti teljesítendő feltételeknek eleget tesznek, vagy ha a személy az (1) bekezdés szerint elhalasztott öregségi ellátás megállapítását kéri, kivéve, ha a más jogszabályok szerint szerzett időszakokat már figyelembe vették a (2) vagy (3) bekezdés értelmében.

51. cikk

Az időszakok összesítésére vonatkozó különös rendelkezések

(1) Ha egy tagállam jogszabályai egyes ellátások nyújtását attól teszik függővé, hogy a biztosítási időt kizárólag egy meghatározott tevékenységben munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként kell megszerezni, illetve olyan szakma keretében, amely a munkavállalók vagy önálló vállalkozók különleges rendszerébe tartozik, az említett tagállam illetékes intézménye csak akkor veszi figyelembe egy másik tagállam jogszabályai szerint szerzett időszakokat, ha azokat hasonló rendszerben vagy – ennek hiányában – ugyanazon szakma vagy adott esetben munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként ugyanazon tevékenység keretében szerezték.

Ha az így szerzett időszakokat figyelembe véve az érintett személy a különleges rendszerben nem felel meg az ellátásokra előírt feltételeknek, ezeket az időszakokat az általános biztosítási rendszer, vagy annak hiányában adott esetben a fizikai dolgozókra vagy szellemi munkavállalókra vonatkozó rendszer szerint kell figyelembe venni az ellátások nyújtásához, feltéve, hogy az érintett személy csatlakozott e rendszerek valamelyikéhez.

(2) Egy tagállam különleges rendszere keretében szerzett biztosítási időket egy másik tagállam általános rendszerre vagy ennek hiányában adott esetben fizikai dolgozókra vagy szellemi munkavállalókra vonatkozó rendszere szerint kell figyelembe venni az ellátások nyújtásához, feltéve, hogy az érintett személy a fenti rendszerek közül egyhez vagy többhöz csatlakozott, abban az esetben is, ha az ilyen időszakokat az utóbbi tagállamban már figyelembe vették egy különleges rendszer keretében.

(3) Ha a tagállam jogszabályai az ellátásokhoz való jogosultság megszerzését, megtartását vagy feléledését attól teszik függővé, hogy az érintett személyek a biztosítási esemény bekövetkeztékor biztosítással rendelkezzenek, ezt a feltételt teljesítettnek kell tekinteni egy másik tagállam jogszabályai szerinti biztosítás esetében az egyes érintett tagállamokra a XI. mellékletben előírt eljárásokkal összhangban.

52. cikk

Ellátások megállapítása

(1) Az illetékes intézmény kiszámítja az ellátásnak azt az összegét, amely a következők szerint járna:

- a) az általa alkalmazott jogszabályok alapján, csak akkor, ha az ellátásra való jogosultság feltételeit kizárólag a nemzeti jog szerint teljesítették (független ellátás);
- b) az elméleti összeg kiszámításával és ezt követően a tényleges összeg kiszámításával (arányos ellátás) a következőképpen:
 - i. az ellátás elméleti összege megegyezik azzal az összeggel, amelyet az érintett személy akkor igényelhetne, ha a más tagállamok jogszabályai szerint szerzett összes biztosítási és/vagy tartózkodási időt az ellátás megállapításának időpontjában alkalmazott jogszabályok szerint szerezte volna. Ha e jogszabályok alapján az összeg nem függ a szerzett időszakok tartamától, azt az összeget kell az elméleti összegnek tekinteni;
 - ii. az illetékes intézmény ezt követően megállapítja az arányos ellátás tényleges összegét úgy, hogy az elméleti összegre az általa alkalmazott jogszabályok szerint a biztosítási esemény bekövetkeztét megelőzően szerzett időszakok tartamának és az összes érintett tagállam jogszabályai szerint a biztosítási esemény bekövetkeztét megelőzően szerzett időszakok tartamának hányadosát alkalmazza.

(2) Szükség esetén az illetékes intézmény az (1) bekezdés a) és b) pontjával összhangban kiszámított összegre alkalmazhatja az általa alkalmazott jogszabályok szerint a csökkentésekre, felfüggesztésekre vagy visszavonásokra vonatkozó összes szabályt, az 53–55. cikkben előírt korlátokon belül.

(3) Az érintett személy az egyes tagállamok illetékes intézményeitől az (1) bekezdés a) és b) pontja szerint kiszámított összegek közül a magasabb összegre jogosult.

(4) Ha a tagállamok egyikében az (1) bekezdés a) pontja szerinti számítás eredményeként a független ellátás változatlanul megegyezik vagy magasabb, mint az (1) bekezdés b) pontja szerinti kiszámított arányos ellátás, az illetékes intézmény a végrehajtási rendeletben előírt feltételek szerint eltekinthet az arányos számítástól. Az ilyen helyzeteket a VIII. melléklet határozza meg.

53. cikk

A halmozódás megakadályozását szolgáló szabályok

(1) Az ugyanazon személy által szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási idő alapján kiszámított vagy nyújtott rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozói ellátások halmozódását azonos típusú ellátások halmozódásának kell tekinteni.

(2) Azon ellátások halmozódását, amelyek az (1) bekezdés értelmében nem tekinthetők azonos típusúaknak, különböző típusú ellátások halmozódásának kell tekinteni.

(3) A következő rendelkezéseket kell alkalmazni egy tagállam jogszabályai által a halmozódások megakadályozása céljából megállapított szabályokra a rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozói ellátásoknak azonos típusú ellátásokkal vagy különböző típusú ellátásokkal, illetve egyéb jövedelemmel történő halmozódása esetén:

- a) az illetékes intézmény egy másik tagállamban szerzett ellátást vagy jövedelmet csak akkor vesz figyelembe, ha az általa alkalmazott jogszabályok előírják a külföldön szerzett ellátások vagy jövedelmek figyelembevételét;
- b) az illetékes intézmény egy másik tagállam által fizetendő ellátások összegét az adók, szociális biztonsági járulékok és egyéb hozzájárulások levonását megelőzően veszi figyelembe, kivéve, ha az általa alkalmazott jogszabályok a halmozódások megakadályozására vonatkozó szabályok alkalmazását az ilyen levonások utánra írják elő, a végrehajtási rendeletben megállapított feltételek és eljárások szerint;

c) az illetékes intézmény nem veszi figyelembe egy másik tagállam jogszabályai szerint önkéntes biztosítás vagy szabadon választható folytatólagos biztosítás alapján szerzett ellátások összegét;

d) ha a halmozódás megakadályozása céljából egyetlen tagállam alkalmaz szabályokat, mivel az érintett személy egy másik tagállam jogszabályai szerint azonos vagy különböző típusú ellátásokat vagy másik tagállamokban szerzett jövedelmet kap, a neki járó ellátást csak az ilyen ellátás vagy jövedelem összegével lehet csökkenteni.

54. cikk

Azonos típusú ellátások halmozódása

(1) Ha két vagy több tagállam jogszabályai szerint járó azonos típusú ellátások halmozódnak, az egy tagállam jogszabályaiban a halmozódás megakadályozására megállapított szabályok nem alkalmazhatók az arányos ellátásra.

(2) A halmozódás megakadályozására szolgáló szabályok csak akkor vonatkoznak független ellátásra, ha a szóban forgó ellátás:

a) olyan ellátás, amelynek összege a biztosítási vagy tartózkodási idő tartamától független,

vagy

b) olyan ellátás, amelynek összegét egy fiktív időszak alapján határozták meg, amelyet a biztosítási esemény bekövetkezése és egy későbbi időpont között teljesítettnek tekintenek, és ez halmozódik:

i. egy azonos típusú ellátással, kivéve, ha két vagy több tagállam megállapodást kötött arról, hogy elkerülik a fiktív időszak figyelembevételét egynél több alkalommal, vagy

ii. az a) pontban említett ellátással.

Az a) és b) pontban említett ellátásokat és megállapodásokat a IX. melléklet tartalmazza.

55. cikk

Különböző típusú ellátások halmozódása

(1) Ha a különböző típusú ellátások vagy egyéb jövedelmek felvétele az érintett tagállamok jogszabályai által a halmozódások megakadályozására előírt szabályok alkalmazását igényli:

a) két vagy több független ellátás esetében, az illetékes intézmények az ellátás vagy ellátások vagy egyéb jövedelem összegét, azok figyelembevételére szerint, elosztják az említett szabályok hatálya alá tartozó ellátások számával;

ennek az albekezdésnek az alkalmazása azonban nem foszthatja meg az érintett személyt a nyugdíjasi jogállásától e cím egyéb fejezeteinek alkalmazásában, a végrehajtási rendeletben megállapított feltételek és eljárások szerint;

b) egy vagy több arányos ellátás esetében, az illetékes intézmények az 52. cikk (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett számításhoz meghatározott biztosítási és/vagy tartózkodási idő arányának függvényében figyelembe veszik az ellátást vagy ellátásokat, illetve egyéb jövedelmet, valamint a halmozódás megakadályozását szolgáló szabályok alkalmazásához előírt összes elemet;

c) egy vagy több független ellátás és egy vagy több arányos ellátás esetében, az illetékes intézmények az a) pontot értelemszerűen alkalmazzák a független ellátások tekintetében és a b) pontot az arányos ellátások tekintetében.

(2) Az illetékes intézmény nem alkalmazza a független ellátások esetében előírt felosztást, ha az általa alkalmazott jogszabályok előírják a különböző típusú ellátások és/vagy egyéb jövedelmek és más elemek figyelembevételét az 52. cikk (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett biztosítási és/vagy tartózkodási idők arányának függvényében megállapított részösszegek kiszámításához.

(3) Az (1) és (2) bekezdést értelemszerűen kell alkalmazni, ha egy vagy több tagállam jogszabályai előírják, hogy nem szerezhető ellátásra való jogosultság abban az esetben, amikor az érintett személy egy másik típusú, másik tagállam jogszabályai szerint fizetendő ellátásban vagy egyéb jövedelemben részesül.

56. cikk

Az ellátások kiszámítására vonatkozó további rendelkezések

(1) Az 52. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett elméleti és arányos összegek kiszámításakor a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) ha az összes érintett tagállam jogszabályai szerint a biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási idő teljes tartama hosszabb, mint az ilyen tagállamok egyike által a teljes ellátás folyósításához megkövetelt leghosszabb időtartam, az említett tagállam illetékes intézménye a megszerzett időszakok tartama helyett ezt a leghosszabb időtartamot veszi figyelembe; ez a kiszámítási módszer nem eredményezheti azt, hogy a ellátás nagyobb költséggel járjon az illetékes intézményre nézve, mint az általa alkalmazott jogszabályokban előírt teljes ellátás. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra az ellátásokra, amelyek összege független a biztosítási idő tartamától;
- b) az egybeeső időszakok figyelembevételére szolgáló eljárást a végrehajtási rendeletben állapítják meg;
- c) ha egy tagállam jogszabályai előírják, hogy az ellátásokat a jövedelmek, járulékok, a járulékalapok, növekmények, keresetek, egyéb (átlagos, arányos, átalány- vagy fiktív) összegek vagy ezek közül egynél több kombinációja alapján kell kiszámítani, az illetékes intézmény:
 - i. az ellátások kiszámításának alapját kizárólag az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerzett biztosítási időnek megfelelően határozza meg;
 - ii. a többi tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási és/vagy tartózkodási idő szerint kiszámítandó összeg meghatározása céljából, az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerzett biztosítási időkre megállapított vagy rögzített ugyanazon elemeket használja fel;

az érintett tagállam tekintetében a XI. mellékletben megállapított eljárásokkal összhangban.

(2) Egy tagállam által alkalmazott jogszabályoknak az ellátások kiszámításához figyelembe vett elemek értékállóságának biztosításával kapcsolatos rendelkezéseit adott esetben az említett tagállam illetékes intézménye által figyelembe veendő elemekre kell alkalmazni az (1) bekezdéssel összhangban, a másik tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási vagy tartózkodási idő tekintetében.

57. cikk

Egy évnél rövidebb biztosítási vagy tartózkodási idő

(1) Az 52. cikk (1) bekezdésének b) pontja ellenére a tagállam intézménye nem köteles ellátást nyújtani az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerzett olyan időszakok tekintetében, amelyek egy biztosítási esemény bekövetkezésekor figyelembe vesznek, ha:

- az említett időszakok tartama egy évnél rövidebb,

és

- kizárólag az ilyen időszakok figyelembevételével az említett jogszabályok szerint nem keletkezik ellátásokra való jogosultság.

E cikk alkalmazásában az „időszakok” jelentése az összes biztosítási, szolgálati, önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási időszak, amely az érintett ellátásra jogosít, vagy azt közvetlenül növeli.

(2) Az egyes érintett tagállamok illetékes intézményei figyelembe veszik az (1) bekezdésben említett időszakokat az 52. cikk (1) bekezdése b) pontja i. alpontjának alkalmazásában.

(3) Ha az (1) bekezdés alkalmazásának következtében az érintett tagállamok összes intézménye mentesülne kötelezettsége alól, az ellátásokat kizárólag a legutóbbi tagállam olyan jogszabályai alapján nyújtják, amelynek feltételei teljesültek, mintha a 6. cikk és az 51. cikk (1) és (2) bekezdése szerint szerzett és figyelembe vett összes biztosítási és tartózkodási időt annak a tagállamnak a jogszabályai szerint szerezték volna.

58. cikk

Kiegészítés biztosítása

(1) Az ellátás kedvezményezettje, akire e fejezet vonatkozik, a lakóhelye szerinti tagállamban, amelynek jogszabályai szerint a részére ellátást kell biztosítani, nem részesülhet az azon jogszabályok által az e fejezetnek megfelelően a kifizetéshez figyelembe vett valamennyi idő tartamával megegyező biztosítási vagy tartózkodási időszakra megállapított minimális ellátásnál kisebb összegű ellátásban.

(2) Ezen állam illetékes intézménye, amíg e személy lakóhelye annak az államnak a területén található, e személy számára az e fejezet szerint járó ellátások teljes összege és a minimális ellátások összege közötti különbözettel egyenértékű kiegészítést fizet.

59. cikk

Az ellátások újraszámítása és értékállóságának biztosítása

(1) Ha az ellátások meghatározásának módszere vagy az ellátások kiszámítási szabályai egy tagállam jogszabályai értelmében módosulnak, vagy ha az érintett személy állapotában olyan érdemi változás következik be, amely a vonatkozó jogszabályok szerint az ellátás összegének kiigazításához vezetne, az újraszámítást az 52. cikknek megfelelően kell elvégezni.

(2) Másrésztől, ha a megélhetési költségek emelkedése, a keresetek színvonalának emelkedése vagy más kiigazítást igénylő körülmény miatt az érintett államok ellátásait meghatározott összeggel vagy százalékos arányban megváltoztatják, ezt a meghatározott összeget vagy százalékos arányt közvetlenül kell alkalmazni az 52. cikknek megfelelően meghatározott ellátásokra, az újraszámítás szükségessége nélkül.

60. cikk

Köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendelkezések

(1) A 6. cikket, az 50. cikket, az 51. cikk (3) bekezdését és az 52–59. cikket értelemszerűen kell alkalmazni a köztisztviselők különleges rendszerébe tartozó személyekre.

(2) Ha azonban az illetékes tagállam jogszabályai a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszerben nyújtott ellátásokhoz való jogosultság megszerzését, megszüntetését, fenntartását vagy feléledését attól teszik függővé, hogy az összes biztosítási időt abban a tagállamban egy vagy több, a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszerben szerezzék meg, vagy az összes biztosítási időt azon tagállam jogszabályai ezzel egyenértékű időszakoknak tekintésük, az említett állam illetékes intézménye csak azokat az időszakokat veszi figyelembe, amelyek az általa alkalmazott jogszabályok alapján elismerhetők.

Ha az így megszerzett időszakokat figyelembe véve az érintett személy nem elégíti ki az ellátások igénybeviteléhez előírt feltételeket, ezeket az időszakokat az általános biztosítási rendszer, vagy annak hiányában adott esetben a fizikai dolgozókra vagy a szellemi munkavállalókra vonatkozó rendszer szerint kell figyelembe venni az ellátások nyújtásához.

(3) Ha egy tagállam jogszabályai szerint a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszerben nyújtott ellátásokat az utolsó jövedelem vagy egy referencia-időszakban kapott jövedelmek alapján számítják ki, annak a tagállamnak az illetékes intézménye a számításhoz csak azokat a megfelelően átértékelt béreket veszi figyelembe, amelyeket a személy abban az időszakban vagy időszakokban kapott, amikor az említett jogszabályok hatálya alá tartozott.

6. FEJEZET

Munkanélküli-ellátások

61. cikk

A biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő összesítésére vonatkozó különös szabályok

(1) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai az ellátásokra való jogosultság megszerzését, fenntartását vagy feléledését, illetve tartamát a biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő megszerzésétől teszik függővé, a szükséges mértékben a bármely más tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt úgy veszi figyelembe, mintha azt az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna.

Ha azonban az alkalmazandó jogszabályok az ellátásokhoz való jogosultságot a megszerzett biztosítási időtől teszik függővé, a másik tagállam jogszabályai szerinti szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt nem lehet figyelembe venni, kivéve, ha az ilyen időket biztosítási időnek tekintették volna, ha az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően szerezték volna meg.

(2) A 65. cikk (5) bekezdésének a) pontjában említett esetek kivételével e cikk (1) bekezdésének alkalmazása, az érintett személy által az ellátások igénylése szerinti jogszabályoknak megfelelően legutóbb szerzett:

- biztosítási időktől függ, ha az említett jogszabály biztosítási időt ír elő,
- szolgálati időktől függ, ha az említett jogszabály szolgálati időt ír elő, vagy
- önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időktől függ, ha az említett jogszabály önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt ír elő.

62. cikk

Az ellátások kiszámítása

(1) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai az ellátásoknak a korábbi bér vagy szakmai jövedelem összegén alapuló kiszámítását írják elő, kizárólag az érintett személy által az említett jogszabályok szerint munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott legutolsó tevékenysége tekintetében kapott bérét vagy szakmai jövedelmét veszi figyelembe.

(2) Az (1) bekezdést akkor is alkalmazni kell, ha az illetékes intézmény által alkalmazott jogszabályok a jövedelem megállapítására egy referencia-időszakot határoznak meg, amely az ellátások kiszámításának alapjául szolgál, és ha az érintett személy az említett időszak egészében vagy egy részében egy másik tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott.

(3) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve, a 65. cikk (5) bekezdésének a) pontja alá tartozó határ menti munkavállalók tekintetében a lakóhely szerinti intézmény figyelembe veszi az érintett személy által abban a tagállamban kapott bért vagy szakmai jövedelmet, amely tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott a munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként végzett legutóbbi tevékenysége során, a végrehajtási rendelettel összhangban.

63. cikk

A lakóhelyhez kapcsolódó szabályok alóli mentességre vonatkozó különös rendelkezések

E fejezet alkalmazásában a 7. cikket csak a 64. és 65. cikkben meghatározott esetekben és az ott megállapított mértékben lehet alkalmazni.

64. cikk

Más tagállamba távozó munkanélküliek

(1) Az a teljes munkanélküli, aki az illetékes tagállam jogszabályai szerint megfelel az ellátásra való jogosultság feltételeinek, és aki munkakeresés céljából egy másik tagállam területére távozik, fenntartja a jogosultságát pénzbeli munkanélküli-ellátásokra a következő feltételek és korlátozások mellett:

- a) indulását megelőzően a munkanélküli személynek munkakeresőként nyilvántartásba kell vetetnie magát az illetékes állam foglalkoztatási szolgálatánál, és munkanélkülivé válását követően legalább négy héten keresztül a szolgálat rendelkezésére kell állnia. Ugyanakkor az illetékes szolgálatok vagy intézmények engedélyezhetik e személy távozását a négy hét leteltét megelőzően is;
- b) a munkanélküli személynek munkakeresőként nyilvántartásba kell vetetnie magát annak a tagállamnak a foglalkoztatási szolgálatánál, amely tagállamban munkát keres, alá kell vetnie magát az ott alkalmazott ellenőrzésnek, és be kell tartania az említett tagállam jogszabályaihoz megállapított feltételeket. Ezt a feltételt teljesítettnek kell tekinteni a nyilvántartásba vételt megelőző időszakban, ha az érintett személy hét napon belül nyilvántartásba veteti magát attól a naptól számítva, amikor megszűnt az általa elhagyott állam foglalkoztatási szolgálatára rendelkezésre állni. Kivételes esetben az illetékes szolgálatok vagy intézmények ezt az időtartamot meghosszabbíthatják;

c) az ellátásra való jogosultság három hónapig áll fenn attól a naptól számítva, amikor az érintett személy megszűnt az általa elhagyott tagállam foglalkoztatási szolgálatára rendelkezésre állni, feltéve, hogy az ellátások időtartama nem haladja meg az utóbbi tagállam jogszabályai szerint neki járó ellátások időtartamát; az illetékes szolgálatok vagy intézmények ezt a három hónapos időszakot legfeljebb hat hónapra hosszabbíthatják meg;

d) az ellátásokat az illetékes intézmény nyújtja az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően és saját költségére.

(2) Ha az érintett személy visszatér az illetékes tagállamba azon időszak eltelte előtt vagy lejártakor, amely során az (1) bekezdés c) pontja szerint ellátásra jogosult, továbbra is jogosult ellátásra az említett tagállam jogszabályai alapján. Az érintett személy elveszíti az illetékes tagállam jogszabályai szerinti ellátásra való jogosultságot, ha a jogosultsági időszak lejártát megelőzően vagy lejártakor nem tér vissza oda, kivéve, ha az említett jogszabályok rendelkezései kedvezőbbek. Kivételes esetben az illetékes szolgálatok vagy intézmények engedélyezhetik az érintett személy későbbi visszatérését a jogosultság elvesztése nélkül.

(3) Kivéve, ha az illetékes tagállam jogszabályai kedvezőbbek, két munkavállalási időszak között az (1) bekezdés szerint a leg-hosszabb időszak, amíg az ellátáshoz való jogosultság fenntartható, három hónap; az illetékes szolgálatok vagy intézmények ezt az időszakot legfeljebb hat hónapra hosszabbíthatják meg.

(4) Az illetékes tagállam és az érintett személy által munkakeresés céljából felkeresett tagállam intézményei és szolgálatai között az információcseréről, az együttműködésről és a kölcsönös segítségnyújtásról szóló rendelkezéseket a végrehajtási rendelet állapítja meg.

65. cikk

Munkanélküliek, akik az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkeztek lakóhellyel

(1) Az a részlegesen vagy időszakosan munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, a munkáltatója vagy az illetékes tagállam foglalkoztatási szolgálatára rendelkezésére áll. Az ilyen személy az illetékes tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha abban a tagállamban rendelkezne lakóhellyel. Ezeket az ellátásokat az illetékes tagállam intézménye biztosítja.

(2) Az a teljes munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, és aki továbbra is abban a tagállamban rendelkezik lakóhellyel, vagy oda visszatér, a lakóhely szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálatának rendelkezésére áll. A 64. cikk sérelme nélkül a teljes munkanélküli személy – kiegészítő lépésként – azon tagállam foglalkoztatási szolgálatának is rendelkezésére állhat, amelyben legutóbb munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet folytatott.

A határ menti munkavállalók kivételével az a munkanélküli személy, aki nem tér vissza a lakóhelye szerinti tagállamba, azon tagállam foglalkoztatási szolgálatának rendelkezésére áll, amely tagállam jogszabályainak a hatálya alá legutóbb tartozott.

(3) A (2) bekezdés első mondatában említett munkanélküli személy munkakeresőként nyilvántartásba veteti magát a lakóhelye szerinti tagállam illetékes foglalkoztatási szolgálatánál, aláveti magát az annál a szolgálatnál szervezett ellenőrzési eljárásnak, és betartja az említett tagállam jogszabályaiban megállapított feltételeket. Ha az ilyen személy úgy dönt, hogy munkakeresőként abban a tagállamban is nyilvántartásba veteti magát, amelyben munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként legutóbb tevékenkedett, elegendő kell tennie az abban az államban alkalmazandó kötelezettségeknek.

(4) A (2) bekezdés második mondatának és a (3) bekezdés második mondatának a végrehajtását, valamint a lakóhely szerinti tagállam és a legutolsó foglalkoztatás szerinti tagállam intézményei és szolgálatai közötti információcserére, együttműködésre és kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó rendelkezéseket a végrehajtási rendelet állapítja meg.

(5) a) A (2) bekezdés első és második mondatában említett munkanélküli személy a lakóhely szerinti tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott legutóbbi tevékenysége során azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott volna. Az ellátásokat a lakóhely szerinti intézmény biztosítja.

b) A határ menti munkavállalók kivételével azonban azok a munkavállalók, akik azon tagállam illetékes intézményének költségére részesültek ellátásban, amely tagállam jogszabályainak a hatálya alá legutóbb tartoztak, a lakóhely szerinti tagállamba történő visszatérésükkor először a 64. cikk szerint részesülnek ellátásokban, az a) pont szerinti ellátások folyósítását pedig felfüggesztik mindaddig, amíg az ilyen személy az olyan jogszabályok szerinti ellátásokban részesül, amelyek hatálya alá legutóbb tartozott.

(6) A lakóhely szerinti intézmény az (5) bekezdés szerint biztosított ellátásokat továbbra is saját költségén nyújtja. A (7) bekezdésre is figyelemmel azonban, azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályainak a hatálya alá a személy legutóbb tartozott, a lakóhely szerinti intézmény részére megtéríti az utóbbi intézmény által nyújtott ellátások teljes összegét az első három hónapban. A fenti időszak alatt nyújtott megtérítés összege nem lehet magasabb, mint a munkanélküliség esetén az illetékes tagállam jogszabályai alapján fizetendő összeg. Az (5) bekezdés b) pontjában említett esetben a 64. cikk szerint nyújtott ellátások időszakát levonják az e bekezdés második mondatában említett időszakból. A megtérítés szabályozását a végrehajtási rendelet állapítja meg.

(7) A (6) bekezdésben említett megtérítési időszak azonban öt hónapra hosszabbítható, ha az érintett személy az előző 24 hónap során legalább 12 hónap szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt szerzett abban a tagállamban, amely jogszabályainak a hatálya alá legutóbb tartozott, ha az ilyen időszakok a munkanélküli ellátásokra jogosítanak.

(8) A (6) és (7) bekezdés alkalmazásában két vagy több tagállam, illetve azok hatáskörrel rendelkező hatóságai előírhatnak más megtérítési módszereket is, illetve lemondhatnak a joghatóságuk alá tartozó intézmények közötti valamennyi megtérítésről.

7. FEJEZET

Előnyügdíjak

66. cikk

Ellátások

A 6. cikket nem alkalmazható, ha az alkalmazandó jogszabályok az előnyügdíjakat biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idők megszerzésétől teszik függővé.

8. FEJEZET

Családi ellátások

67. cikk

Másik tagállamban lakóhellyel rendelkező családtagok

Egy személy az illetékes tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult családi ellátásokra a másik tagállamban lakó családtagjai után is, mintha a családtagok is az előbb említett tagállamban rendelkeznének lakóhellyel. A nyugdíjas azonban a nyugdíja tekintetében illetékes tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult családi ellátásokra.

68. cikk

Halmazódás esetén alkalmazandó elsőbbségi szabályok

(1) Ha ugyanazon időszak és ugyanazon családtagok tekintetében egynél több tagállam jogszabályai alapján nyújtanak ellátásokat, a következő elsőbbségi szabályokat kell alkalmazni:

- a) a több tagállam által különböző alapokon fizetendő ellátások esetében az elsőbbségi sorrend a következő: először a munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységeken alapuló jogosultságok, másodsor a nyugdíj folyósításán alapuló jogosultságok, és végül a lakóhely szerint szerzett jogosultságok;
- b) a több tagállam által azonos alapon fizetendő ellátások esetében az elsőbbségi sorrendet a következő kiegészítő kritériumok alapján határozzák meg:
 - i. munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység alapján megnyílt jogosultságok esetében: a gyermekek lakóhelye, feltéve, hogy ott ilyen tevékenységet folytatnak, továbbá kiegészítésként, megfelelő esetben az összeütköző jogszabályok által előírt ellátások közül a legmagasabb összeg. Az utóbbi esetben az ellátások költségeit a végrehajtási rendletben megállapított kritériumok szerint megosztják;
 - ii. nyugdíjfolyósítás alapján megnyílt jogosultságok esetében: a gyermekek lakóhelye, feltéve, hogy az ottani jogszabályok szerint nyugdíj fizetendő, továbbá kiegészítésként, megfelelő esetben az összeütköző jogszabályok szerint a leghosszabb biztosítási vagy tartózkodási idő;
 - iii. a lakóhely alapján megnyílt jogosultságok esetében: a gyermekek lakóhelye.

(2) Halmazódó jogosultságok esetében a családi ellátásokat az (1) bekezdés szerint elsőbbséget élvezőként kijelölt jogszabályoknak megfelelően nyújtják. Az egyéb összeütköző jogszabály(ok)ból adódó családi ellátásokra való jogosultságot az előbb említett jogszabályok által előírt összegig felfüggesztik, és szükség esetén különbségi kiegészítést nyújtanak az ezt meghaladó összegre. Az ilyen különbségi kiegészítést azonban nem kell biztosítani egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező gyermekek után, ha a szóban forgó ellátásra való jogosultság kizárólag a lakóhelyen alapul.

(3) Ha a 67. cikk alapján családi ellátások iránti kérelmet nyújtanak be azon tagállam illetékes intézményéhez, amelynek a jogszabályait alkalmazni kell, de nem az e cikk (1) és (2) bekezdése szerinti elsőbbség alapján:

- a) az intézmény haladéktalanul továbbítja a kérelmet azon tagállam illetékes intézményéhez, amelynek a jogszabályai az elsőbbség alapján alkalmazandók, tájékoztatja az érintett személyt és – a végrehajtási rendletnek az ellátások ideiglenes folyósítására vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül – szükség esetén biztosítja a (2) bekezdésben említett különbségi kiegészítést;
- b) azon tagállam illetékes intézménye, amelynek a jogszabályait az elsőbbség alapján alkalmazni kell, a kérelmet úgy kezeli, mintha azt közvetlenül hozzá nyújtották volna be, és az ilyen kérelemnek az első intézményhez történő benyújtása napját az elsőbbségi intézményhez történő benyújtás napjának tekintik.

69. cikk

Kiegészítő rendelkezések

(1) Ha a 67. és 68. cikk alapján kijelölt jogszabályok szerint az árvák részére folyósított kiegészítő vagy különleges családi ellátásokra nem szereznek jogosultságot, az ilyen ellátásokat alapértelmezésüknél fogva folyósítják, a fent említett jogszabályok szerint szerzett egyéb családi ellátásokon felül, annak a tagállamnak a jogszabályai alapján, amelyek hatálya alá az elhunyt munkavállaló a leghosszabb időn át tartozott, ha a jogosultságot azon jogszabályok szerint szerezték. Ha az ilyen jogszabályok szerint nem szereztek jogosultságot, meg kell vizsgálni az ilyen jogosultság megszerzésének feltételeit a többi tagállam jogszabályai alapján, és az ellátásokat az azon tagállamok jogszabályai szerint szerzett biztosítási vagy tartózkodási idők hosszának csökkenő sorrendjében kell nyújtani.

(2) A nyugdíj vagy nyugdíjkiegészítés formájában fizetett ellátásokat az 5. fejezettel összhangban kell biztosítani és kiszámítani.

9. FEJEZET

Különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások

70. cikk

Általános rendelkezések

(1) Ezt a cikket kell alkalmazni a különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra is, amelyek olyan jogszabályokban kerülnek megállapításra amelyek – személyi hatályuk, célkitűzéseik és/vagy a jogosultságra vonatkozó feltételeik miatt – a 3. cikk (1) bekezdésében említett szociális biztonsági jogszabályok, valamint a szociális segélyezés jellegzetességeit egyaránt magukban hordozzák.

(2) E fejezet alkalmazásában a „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás” az az ellátás, amelynek:

a) célja, hogy:

72. cikk

i. a 3. cikk (1) bekezdésében említett szociális biztonsági ágak által fedezett kockázatok kiegészítő, helyettesítő vagy járulékos fedezetül szolgáljon, és az érintett személyeknek minimum megélhetési jövedelmet biztosítson az érintett tagállam gazdasági és társadalmi helyzetére is figyelemmel;

vagy

ii. a fogyatékossgal élők részére kifejezetten különös védelmet biztosítson, szoros kapcsolatban az érintett személy szociális környezetével az érintett tagállamban,

és

b) amely esetében a finanszírozás kizárólag a kötelező, az általános közkiadások fedezésére szolgáló adóbevételből származik, valamint az ellátások nyújtásának és kiszámításának feltételei a kedvezményezett tekintetében nem függenek semmiféle járulékfizetéstől. A járulékalapú ellátások kiegészítésére szolgáló ellátások azonban egyedül ezen az alapon nem minősülnek járulékalapú ellátásnak,

és

c) amely szerepel a X. melléklet felsorolásában.

(3) A 7. cikk és e cím más fejezetei nem vonatkoznak az e cikk (2) bekezdésében említett ellátásokra.

(4) A (2) bekezdésben említett ellátások kizárólag abban a tagállamban nyújthatók, az ilyen tagállam jogszabályainak megfelelően, amelyben az érintett személy lakóhellyel rendelkezik. Az ilyen ellátásokat a lakóhely szerint illetékes intézmény nyújtja, saját költségén.

IV. CÍM

AZ IGAZGATÁSI BIZOTTSÁG ÉS A TANÁCSADÓ BIZOTTSÁG

71. cikk

Az igazgatási bizottság összetétele és működése

(1) Az Európai Közösségek Bizottsága mellett működő, a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó igazgatási bizottság (a továbbiakban: az igazgatási bizottság) minden egyes tagállam részéről egy kormányzati képviselőből áll, akiket szükség esetén szakértő tanácsadók segítenek. Az igazgatási bizottság ülésein az Európai Közösségek Bizottságának képviselője tanácsadói minőségben vesz részt.

(2) Az igazgatási bizottság tagjai kölcsönös megállapodása alapján állapítja meg alapszabályát.

A 72. cikk a) pontjában említett értelmezési kérdésekről szóló döntéseket a Szerződésben megállapított szavazási szabályok szerint fogadják el, és azoknak biztosítják a szükséges nyilvánosságot.

(3) Az igazgatási bizottság részére a titkárságot az Európai Közösségek Bizottsága biztosítja.

Az igazgatási bizottság feladatai

Az igazgatási bizottság a következő feladatokat látja el:

a) foglalkozik az igazgatási jellegű kérdésekkel, és az e rendelet vagy a végrehajtási rendelet rendelkezéseiből, illetve az azok szerint megkötött megállapodásokból eredő értelmezési kérdésekkel, az érintett hatóságok, intézmények és személyek azon jogának sérelme nélkül, hogy a tagállamok jogszabályában, valamint e rendeletben vagy a Szerződésben előírt eljárást kezdeményezzenek, illetve bíróságokhoz forduljanak;

b) elősegíti a közösségi jog egységes alkalmazását, különösen a tapasztalatok és a legjobb igazgatási gyakorlatok cseréjének támogatása útján;

c) erősíti és fejleszti a tagállamok és intézményeik közötti együttműködést szociális biztonsági ügyekben, többek között a személyek egyes csoportjaira vonatkozó egyedi kérdések figyelembevétele céljából; a szociális biztonsági rendszerek koordinációjának területén elősegíti a határokon átnyúló együttműködési tevékenységek megvalósítását;

d) a lehető legnagyobb mértékben ösztönzi az új technológiák alkalmazását a személyek szabad mozgásának elősegítése céljából, különösen az információcseréhez szükséges eljárások korszerűsítésével, és az intézmények közötti információáramlásnak az elektronikus eszközökkel történő információcseréhez történő hozzáigazításával, figyelembe véve az egyes tagállamokban az adatkezelés fejlődését; az igazgatási bizottság elfogadja az adatkezelési szolgáltatásokra vonatkozó közös strukturális szabályokat, különösen a biztonságra és a szabványok használatára vonatkozókat, és megállapítja az ilyen szolgáltatások közös részeinek működtetésére vonatkozó rendelkezéseket;

e) ellátja az e rendelet és a végrehajtási rendelet, illetve az azok szerint megkötött megállapodások rendelkezései szerint a hatáskörébe utalt egyéb feladatokat;

f) az Európai Közösségek Bizottsága elé terjeszti a vonatkozó javaslatokat a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával kapcsolatban, a közösségi vívmányok javítása és korszerűsítése érdekében további rendeletek kidolgozása vagy a Szerződésben előírt egyéb jogi eszközök útján;

g) megállapítja a tagállamok intézményei által e rendelet alapján viselendő költségekkel kapcsolatos elszámolások elkészítése során figyelembe veendő tényezőket, és elfogadja az ilyen intézmények közötti éves elszámolást a 74. cikkben említett könyvvizsgáló bizottság jelentése alapján.

73. cikk

Adatkezelési Technikai Bizottság

(1) Az igazgatási bizottság mellett Adatkezelési Technikai Bizottság (a továbbiakban: a technikai bizottság) működik. A technikai bizottság javaslatot tesz az igazgatási bizottság felé az adatkezelési szolgáltatások kiépítésére vonatkozó közös szabályokra, különös tekintettel a biztonságra és a szabványok alkalmazására; jelentéseket és indokolással ellátott véleményt nyújt be, mielőtt az igazgatási bizottság a 72. cikk d) pontja alapján döntést hoz. A technikai bizottság összetételét és munkamódszereit az igazgatási bizottság határozza meg.

(2) E célból a technikai bizottság:

- a) összegyűjti az irányadó technikai dokumentumokat, és elkészíti a feladatainak végrehajtásához szükséges tanulmányokat és más munkákat;
- b) az igazgatási bizottság részére benyújtja az (1) bekezdésben említett jelentéseket és indoklással ellátott véleményeket;
- c) végrehajtja az igazgatási bizottság által a hatáskörébe utalt ügyekre vonatkozó minden más feladatot és tanulmányt;
- d) adatkezelési szolgáltatások alkalmazásával biztosítja a közösségi kísérleti projektek és – a Közösség részéről – az adatkezelési szolgáltatásokat használó operációs rendszerek irányítását.

74. cikk

A könyvvizsgáló bizottság

(1) Az igazgatási bizottság mellett egy könyvvizsgáló bizottság működik. A könyvvizsgáló bizottság összetételét és munkamódszereit az igazgatási bizottság határozza meg.

A könyvvizsgáló bizottság:

- a) ellenőrzi a tagállamok által benyújtott éves átlagköltségek meghatározásának és kiszámításának módszerét;
- b) összegyűjti a szükséges adatokat, és elvégzi az egyes tagállamok éves követelés-kimutatásainak megállapításához szükséges számításokat;
- c) rendszeresen beszámol az igazgatási bizottságnak e rendelet, valamint a végrehajtási rendelet végrehajtásának eredményeiről, különösen azok pénzügyi vonatkozásai tekintetében;
- d) biztosítja az igazgatási bizottság által a 72. cikk g) pontja alapján meghozandó döntésekhez szükséges adatokat és jelentéseket;
- e) megteszi esetleges releváns javaslatait az igazgatási bizottság felé, beleértve az e rendeletre vonatkozókat, az a), b) és c) ponttal kapcsolatban;
- f) elvégzi az igazgatási bizottság által elé terjesztett ügyekkel kapcsolatos összes munkát, tanulmányt és feladatot.

75. cikk

A szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó tanácsadó bizottság

(1) Létrejön a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó tanácsadó bizottság (a továbbiakban: tanácsadó bizottság), amelynek tagjai az egyes tagállamokból:

- a) a kormány egy képviselője;
- b) a szakszervezetek egy képviselője;
- c) a munkáltatói szervezetek egy képviselője.

A fent említett csoportokba minden tagállam esetében egy póttagot neveznek ki.

A tanácsadó bizottság tagjait és póttagjait a Tanács nevezi ki. A tanácsadó bizottság elnöke az Európai Közösségek Bizottságának képviselője. A tanácsadó bizottság megállapítja eljárési szabályzatát.

(2) A tanácsadó bizottságnak az Európai Közösségek Bizottsága vagy az igazgatási bizottság felkérésére vagy saját kezdeményezésére joga van:

- a) megvizsgálni a szociális biztonsági rendszerek koordinációjára vonatkozó közösségi rendelkezések különösen a személyek egyes csoportjai tekintetében történő végrehajtásából eredő általános kérdéseket vagy elvi kérdéseket vagy problémákat;
- b) az ilyen ügyekre vonatkozó véleményt kialakítani az igazgatási bizottság számára, és javaslatokat tenni az említett rendelkezések felülvizsgálatára.

V. CÍM

VEGYES RENDELKEZÉSEK

76. cikk

Együttműködés

(1) A tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai minden információt közölnek egymással a következőkről:

- a) az e rendelet végrehajtása érdekében tett intézkedések;
- b) jogszabályaik olyan változásai, amelyek befolyásolhatják e rendelet végrehajtását.

(2) E rendelet alkalmazásában a tagállamok hatóságai és intézményei kölcsönösen segítik egymást, és úgy járnak el, mintha saját jogszabályaikat hajtánák végre. Az említett hatóságok és intézmények által nyújtott igazgatási segítségnyújtás általában díjmentes. Az igazgatási bizottság azonban megállapíthatja a megtérítendő kiadások jellegét és azt az összeghatárt, amely felett a megtérítés igénybe vehető.

(3) A tagállamok hatóságai és intézményei e rendelet végrehajtása érdekében egymással és az érintett személyekkel vagy azok képviselőivel közvetlen kapcsolatot tarthatnak fenn.

(4) Az e rendelet hatálya alá tartozó intézmények és személyek kötelesek egymást kölcsönösen tájékoztatni, és egymással együttműködni a rendelet helyes végrehajtásának biztosítása céljából.

Az intézmények a helyes igazgatás elvének megfelelően kötelesek ésszerű időn belül válaszolni minden megkeresésre, és ezzel összefüggésben kötelesek az érintett személyeket ellátni minden olyan információval, amely az e rendelet által rájuk ruházott jogok gyakorlásához szükséges.

Az érintett személyek kötelesek a lehető leghamarabb értesíteni az illetékes tagállamok és a lakóhely szerinti tagállamok intézményeit a személyi vagy családi helyzetükben bekövetkezett minden olyan változásról, amely befolyásolja az e rendelet szerint az ellátásokra való jogosultságukat.

(5) A (4) bekezdés harmadik albekezdésében megállapított tájékoztatási kötelezettség tiszteletben tartásának elmulasztása a nemzeti jog szerinti arányos intézkedések alkalmazását vonhatja maga után. Mindazonáltal ezek az intézkedések egyenértékűek a hazai jog szerinti hasonló helyzetekben alkalmazandó intézkedésekkel, és az igénylők számára nem tehetik lehetetlenné, illetve túlzottan bonyolulttá az e rendelet által rájuk ruházott jogok gyakorlását.

(6) Az e rendelet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos olyan nehézségek esetén, amelyek egy, a hatálya alá tartozó személy jogait veszélyeztethetik, az illetékes tagállam vagy az érintett személy lakóhelye szerinti tagállam intézménye kapcsolatba lép az érintett tagállam(ok) intézményével (intézményeivel). Ha ésszerű időn belül nem sikerül megoldást találni, az érintett hatóságok kérhetik az igazgatási bizottság beavatkozását.

(7) Egy tagállam hatóságai, intézményei és bíróságai nem utasíthatják el a hozzájuk benyújtott kérelmeket vagy egyéb dokumentumokat azon az alapon, hogy azokat egy másik tagállamnak a Szerződés 290. cikkével összhangban a közösségi intézmények egyik hivatalos nyelveként elismert hivatalos nyelven készítették.

77. cikk

Személyes adatok védelme

(1) Ha e rendelet vagy a végrehajtási rendelet értelmében egy tagállam hatóságai vagy intézményei személyes adatokat közölnek egy másik tagállam hatóságaival vagy intézményeivel, az ilyen közlésre a küldő tagállam adatvédelmi jogszabályai vonatkoznak. A fogadó tagállam hatósága vagy intézménye részéről történt minden közlésre, valamint az említett tagállam által közölt adatok tárolására, megváltoztatására és megsemmisítésére a fogadó tagállam adatvédelmi jogszabályai vonatkoznak.

(2) Az e rendelet és a végrehajtási rendelet alkalmazásához szükséges adatokat egyik tagállamból egy másik tagállamba a személyes adatok kezelése és szabad mozgása tekintetében a természetes személyek védelméről szóló közösségi rendelkezésekkel összhangban kell továbbítani.

78. cikk

Adatkezelés

(1) A tagállamok progresszív módon használják az új technológiákat az e rendelet és a végrehajtási rendelet alkalmazásához szükséges adatok cseréje, kezelése és az azokhoz történő hozzáférés céljából. Az Európai Közösségek Bizottsága támogatást nyújt a közös érdekű tevékenységekhez, amint a tagállamok létrehozák az ilyen adatkezelési szolgáltatásokat.

(2) Az egyes tagállamok felelősek az adatkezelési szolgáltatások saját részükről, a személyes adatok kezelése és szabad mozgása tekintetében a természetes személyek védelméről szóló közösségi rendelkezéseknek megfelelően történő irányításáért.

(3) Az e rendelettel és a végrehajtási rendelettel összhangban egy intézmény által küldött vagy kiadott elektronikus dokumentum nem utasítható vissza egy másik tagállam bármely hatósága vagy intézménye által azon az alapon, hogy azt elektronikus úton kapták, ha a fogadó intézmény kinyilvánította, hogy képes elektronikus dokumentumokat fogadni. Az ilyen dokumentumok megjelenítése és rögzítése az eredeti dokumentum, illetve az általa érintett információ helyes és pontos megjelenítésének számít feltéve, hogy nincs bizonyíték az ellenkezőjére.

(4) Az elektronikus dokumentum akkor tekinthető érvényesnek, ha a rögzítéséhez használt számítógépes rendszer megfelelő biztonsági elemeket tartalmaz ahhoz, hogy a rögzített anyag módosítását, felfedését, vagy az ahhoz való jogtalan hozzáférést meg lehessen akadályozni. Lehetőséget kell teremteni a rögzített információ bármikori megjelenítésére azonnal olvasható formában. Ha egy szociális biztonsági intézmény elektronikus dokumentumot továbbít egy másik intézménybe, megfelelő biztonsági intézkedéseket kell hozni a személyes adatok kezelése és szabad mozgása tekintetében a természetes személyek védelméről szóló közösségi rendelkezésekkel összhangban.

79. cikk

A szociális biztonság területén végzett tevékenységek finanszírozása

E rendelettel és a végrehajtási rendelettel kapcsolatban az Európai Közösségek Bizottsága részben vagy egészben finanszírozhatja a következőket:

- a) a tagállamok szociális biztonsági hatóságai és intézményei közötti információcsere –különösen az elektronikus adatcsere – javítására irányuló tevékenységek;
- b) az e rendelet hatálya alá tartozó személyek és képviselőik részére az e rendeletből származó jogaikról és kötelezettségeikről szóló információ nyújtását célzó bármely egyéb tevékenység, a legmegfelelőbb eszközök használatával.

80. cikk

Mentességek

(1) Egy tagállam jogszabályai alkalmazásában bemutatandó iratok és okmányok tekintetében e tagállam jogszabályaiban előírt adó-, bélyegilleték-, eljárási vagy bejegyzési illetékmentességet vagy csökkentést ki kell terjeszteni a más tagállamok jogszabályai, illetve e rendelet alkalmazásában bemutatandó hasonló iratokra és okmányokra is.

(2) Az e rendelet alkalmazásában bemutatandó nyilatkozatok, okmányok és iratok mentesek a diplomáciai vagy konzuli hatóságok általi hitelesítéstől.

81. cikk

Igények, nyilatkozatok vagy fellebbezések

Azt az igényt, nyilatkozatot vagy fellebbezést, amelyet egy tagállam jogszabályainak alkalmazásában e tagállam hatóságához, intézményéhez vagy bíróságához meghatározott időn belül be kellett volna nyújtani, el kell fogadni, ha azokat az előírt határidőn belül egy másik tagállam hasonló hatóságához, intézményéhez vagy bíróságához benyújtották. Ez esetben az a hatóság, intézmény vagy bíróság, amelyhez az igény, nyilatkozat vagy fellebbezés beérkezik, késedelem nélkül, közvetlenül vagy az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak közvetítésével továbbítja azt az először említett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága, intézménye vagy bírósága számára. Az ilyen igény, nyilatkozat vagy fellebbezés hatáskörrel rendelkező hatósághoz, intézményhez vagy bírósághoz történő benyújtása napjának azt a napot kell tekinteni, amelyik napon azt a másodszor említett tagállam hatóságához, intézményéhez vagy bíróságához benyújtották.

82. cikk

Orvosi szakvélemény

Egy tagállam jogszabályaiban előírt orvosi szakvéleményeket az illetékes intézmény kérelmére más tagállamokban is el lehet készíteni az igénylő vagy az ellátásra jogosult személy lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti intézmény által, a végrehajtási rendeletben megállapított vagy az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai közötti megállapodásban rögzített feltételek szerint.

83. cikk

A jogszabályok végrehajtása

Az egyes tagállamok jogszabályainak végrehajtására vonatkozó különös szabályokat a XI. melléklet tartalmazza.

84. cikk

A járulékok beszédése és az ellátások visszatérítése

(1) Az egyik tagállam intézményének járó járulékok beszédése és az egyik tagállam intézménye által nyújtott, de nem járó ellátások visszatérítése végrehajtható egy másik tagállamban az utóbbi tagállam megfelelő intézményének járó járulékok beszédésére és a jogosulatlanul felvett ellátások visszatérítésére vonatkozó eljárásoknak megfelelően és az alkalmazandó garanciák és kiváltságok alapján.

(2) A bíróságoknak és közigazgatási hatóságoknak a járulékok, kamat és egyéb díjak beszédésére, illetve az egyik tagállam jogszabályai szerint jogosulatlanul felvett ellátások visszatérítésére vonatkozó végrehajtható határozatait el kell ismerni, és végre kell hajtani a másik tagállam illetékes intézményének kérelmére, az utóbbi tagállam jogszabályaiban megállapított korlátokon belül és eljárásoknak megfelelően, valamint a hasonló határozatokra alkalmazandó egyéb eljárások szerint. Ezeket a határozatokat végrehajthatónak kell tekinteni az említett tagállamban, ha azt annak a tagállamnak a jogszabályai és egyéb eljárásai megkövetelik.

(3) Az egyik tagállam intézményének követelése egy másik tagállamban zajló végrehajtási, csőd- vagy elszámolási eljárásokban ugyanazon kiváltságokat élvezik, mint amilyeneket az utóbbi tagállam jogszabályai a hasonló követelésekre megállapítottak.

(4) Az e cikk végrehajtására vonatkozó eljárást, a költségek megtérítésével együtt, a végrehajtási rendelet vagy – szükség esetén és kiegészítő intézkedésként – a tagállamok közötti megállapodások szabályozzák.

85. cikk

Az intézmények jogai

(1) Ha egy személy egy tagállam jogszabályai szerint egy másik tagállamban bekövetkezett eseményekből eredő kár tekintetében ellátásban részesül, az ellátások nyújtására kötelezett intézmény jogaira a kártérítésre kötelezett harmadik személlyel szemben a következő szabályok vonatkoznak:

- a) ha az ellátások nyújtására kötelezett intézményt az általa alkalmazott jogszabályok értelmében a kedvezményezettnek a harmadik személlyel szemben fennálló jogaival ruházzák fel, ezt a jogát ruházást az egyes tagállamok elismerik;
- b) ha az ellátások nyújtására kötelezett intézmény közvetlen jogokkal rendelkezik a harmadik személlyel szemben, e jogokat az egyes tagállamok elismerik.

(2) Ha egy személy egy tagállam jogszabályai szerint egy másik tagállamban bekövetkezett eseményekből eredő kár tekintetében ellátásban részesül, az említett személy vagy az illetékes intézmény tekintetében az említett jogszabályok azon rendelkezéseit kell alkalmazni, amelyek meghatározzák azokat az eseteket, amikor a munkáltatók vagy alkalmazottaik polgári jogi felelősségét ki kell zárni.

Az (1) bekezdést kell alkalmazni az ellátások nyújtására kötelezett intézmény munkáltatókkal vagy azok alkalmazottaival szemben fennálló jogaira is, ha felelősségük nem zárható ki.

(3) Ha a 35. cikk (3) bekezdésével, illetve a 41. cikk (2) bekezdésével összhangban két vagy több tagállam vagy azok hatáskörrel rendelkező hatóságai megállapodást kötöttek arról, hogy a joghatóságuk alá tartozó intézmények lemondanak az egymás közötti megtérítésekről, vagy ha a megtérítés nem függ a ténylegesen nyújtott ellátások összegétől, a felelős harmadik személlyel szembeni jogokra a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) ha a lakóhely vagy ideiglenes tartózkodási hely szerinti tagállam intézménye a területén bekövetkezett kár után ellátást nyújt egy személy részére, az ilyen intézmény az általa alkalmazott jogszabályok rendelkezéseivel összhangban jogát ruházást gyakorol, vagy közvetlen keresetet indít a kár megtérítésére kötelezett harmadik személlyel szemben;
- b) az a) pont alkalmazásában:
- i. az ellátásokban részesülő személyt úgy kell tekinteni, mintha a lakóhely vagy ideiglenes tartózkodási hely szerinti intézménynél lenne biztosítva,
- és
- ii. az említett intézményt kell az ellátások biztosításáért felelős intézménynek tekinteni;
- c) az (1) és (2) bekezdés alkalmazandó marad az olyan ellátásokra nézve, amelyek nem tartoznak a lemondásról szóló megállapodás vagy olyan megtérítés hatálya alá, amely nem függ a ténylegesen nyújtott ellátások összegétől.

86. cikk

Kétoldalú megállapodások

Az egyrészről Luxemburg és másrészről Franciaország, Németország és Belgium közötti kapcsolatok tekintetében a 65. cikk (7) bekezdésében említett időszak alkalmazása és tartama kétoldalú megállapodások megkötésének függvénye.

VI. CÍM

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

87. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet az alkalmazását megelőző időszakra vonatkozóan nem keletkeztet jogot.

(2) E rendelet hatálybalépése előtt egy tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szükség esetén szolgálati, önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási időt figyelembe kell venni az e rendelet szerinti ellátásra való jogosultság meghatározásánál.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseire is figyelemmel, e rendelet szerinti jogosultság keletkezik arra az eseményre vonatkozóan is, amely e rendeletnek az érintett tagállamban történő alkalmazását megelőző időszakban következett be.

(4) Azt az ellátást, amelyet az érintett személy állampolgársága vagy lakóhelye miatt nem állapítottak meg, vagy amelyet felfüggesztettek, az érintett személy kérelmére a rendeletnek az érintett tagállamban való alkalmazásától folyósítani kell, feltéve, hogy az előzőleg meghatározott jogosultságokat egy összegben nem váltották meg.

(5) Azon személy jogosultságait, akinek e rendeletnek egy tagállamban történő alkalmazását megelőzően nyugdíjat folyósítottak, az érintett személy kérelmére e rendelet figyelembevételével felül lehet vizsgálni.

(6) Ha a (4) és (5) bekezdésben említett kérelmet a rendeletnek egy tagállamban történő alkalmazása napjától számított két éven belül nyújtják be, az e rendelet szerint szerzett jogosultságok ettől az időponttól hatályosak, és más tagállamok jogszabályainak e jogosultság elvesztésére vagy elévülésére vonatkozó rendelkezései az érintett személlyel szemben nem érvényesíthetők.

(7) Ha a (4) vagy az (5) bekezdésben említett kérelmet a rendeletnek az érintett tagállamban való alkalmazása napjától számított két éven túl nyújtják be, a nem elvesztett és nem elévült jogosultságok a kérelem benyújtásának napjától hatályosak, más tagállamok jogszabályainak kedvezőbb rendelkezéseire is figyelemmel.

(8) Ha egy személy e rendelet következtében az 1408/71/EGK rendelet II. címével összhangban megállapítottól eltérő tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, azokat a jogszabályokat kell alkalmazni, amíg az adott helyzet változatlan marad, kivéve, ha az érintett személy kérelmezi, hogy az e rendelet alapján alkalmazandó jogszabályok hatálya alá tartozzon. A kérelmet attól a naptól számított három hónapon belül kell benyújtani, hogy ezt

a rendeletet alkalmazzák annak a tagállamnak az illetékes intézményére, amelynek jogszabályai e rendelet alapján alkalmazandók, ha az érintett személynek az említett tagállam jogszabályai alá kell tartoznia e rendelet alkalmazásának napjától. Ha a kérelmet a kijelölt határidőn túl nyújtják be, a változás az alkalmazandó jogszabályok tekintetében a következő hónap első napján történik meg.

(9) E rendelet 55. cikkét csak azokra a nyugdíjakra kell alkalmazni, amelyek e rendelet alkalmazásának napján nem tartoznak az 1408/71/EGK rendelet 46c. cikkének hatálya alá.

(10) A 65. cikk (2) és (3) bekezdése második mondatának rendelkezéseit e rendelet alkalmazásának napjától számított legkésőbb két éven belül alkalmazni kell Luxemburgban.

(11) A tagállamok biztosítják a megfelelő tájékoztatást a jogok és kötelezettségek tekintetében az e rendelet és a végrehajtási rendelet által bevezetett változásokról.

88. cikk

A mellékletek naprakésszé tétele

E rendelet mellékleteit rendszeresen felül kell vizsgálni.

89. cikk

Végrehajtási rendelet

Az e rendelet végrehajtására vonatkozó eljárást egy további rendelet állapítja meg.

90. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) Az 1408/71/EGK tanácsi rendelet e rendelet hatálybalépésének napjától hatályát veszti.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2004. április 29-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

P. COX

a Tanács részéről

az elnök

M. McDOWELL

Az 1408/71/EGK rendelet azonban hatályban marad és továbbra is joghatással bír a következők alkalmazásában:

- a) az 1408/71/EGK és az 574/72/EGK rendelet rendelkezéseinek valamely harmadik ország e rendelkezések által pusztán állampolgárságuk okán nem érintett állampolgáira való kiterjesztéséről szóló, 2003. május 14-i 859/2003/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾, amíg az említett rendeletet nem helyezik hatályon kívül, vagy nem módosítják;
- b) Grönland tekintetében a migráns munkavállalók szociális biztonságára vonatkozó közösségi szabályok technikai kiigazításainak megállapításáról szóló, 1985. június 13-i 1661/85/EGK tanácsi rendelet ⁽²⁾, amíg az említett rendeletet nem helyezik hatályon kívül, vagy nem módosítják;
- c) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás ⁽³⁾, és az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás ⁽⁴⁾ és más megállapodások, amelyek hivatkoznak az 1408/71/EGK rendeletre, amíg az említett megállapodásokat e rendelet fényében nem módosítják.

(2) A Közösségen belül mozgó munkavállalók és önálló vállalkozók kiegészítő nyugdíjra való jogosultságának védelméről szóló, 1998. június 29-i 98/49/EK tanácsi irányelvben ⁽⁵⁾ az 1408/71/EGK rendeletre való hivatkozásokat erre a rendeletre való hivatkozásoknak kell tekinteni.

91. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet a végrehajtási rendelet hatálybalépésének napjától kell alkalmazni.

⁽¹⁾ HL L 124., 2003.5.20., 1. o.

⁽²⁾ HL L 160., 1985.6.20., 7. o.

⁽³⁾ HL L 1., 1994.1.3., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 114., 2002.4.30., 6. o. A legutóbb az EU–Svájc Bizottság 2/2003 határozatával (HL L 187., 2003.7.26., 55. o.) módosított megállapodás.

⁽⁵⁾ HL L 209., 1998.7.25., 46. o.

I. MELLÉKLET

TARTÁSDÍJ MEGELŐLEGEZÉSE ÉS KÜLÖNLEGES SZÜLÉSI ÉS ÖRÖKBEOFODÁSI TÁMOGATÁSOK

(az 1. cikk z) pontja)

I. Tartásdíj megelőlegezése

A. BELGIUM

Tartásdíj megelőlegezése a Pénzügyminisztériumon belüli tartásdíj-fizetési szolgálat létrehozásáról szóló 2003. február 21-i törvény szerint.

B. DÁNIA

A gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermekgondozási ellátásokról szóló törvényben megállapítva.

A gyermektartásdíj megelőlegezése egységes szerkezetbe foglalva a 2002. szeptember 11-i 765. számú törvénnyel.

C. NÉMETORSZÁG

Tartásdíj megelőlegezése a tartásdíj megelőlegezéséről szóló 1979. július 23-i német törvény szerint (Unterhaltsvorschussgesetz).

D. FRANCIAORSZÁG

Családi támogatás fizetése olyan gyermek részére, akinek az egyik vagy mindkét szülője elmulasztja tartási kötelezettségeit vagy a bírósági határozatban megállapított tartásdíj megfizetését, illetve nem képes eleget tenni azoknak.

E. AUSZTRIA

Tartásdíj megelőlegezése a gyermektartásdíj előlegeinek kifizetéséről szóló szövetségi törvény szerint (Unterhaltsvorschussgesetz 1985 – UVG).

F. PORTUGÁLIA

Tartásdíj megelőlegezése (1998. november 19-i 75/98 törvény a kiskorúak tartásának garantálásáról).

G. FINNORSZÁG

Tartásdíj a gyermektartásdíj biztosításáról szóló törvény szerint (671/1998).

H. SVÉDORSZÁG

Tartásdíj a tartási támogatásról szóló törvény szerint (1996:1030).

II. Különleges szülési és örökbefogadási támogatások

A. BELGIUM

Szülési támogatás és örökbefogadási juttatás.

B. SPANYOLORSZÁG

Egyszeri szülési juttatás.

C. FRANCIAORSZÁG

Szülési vagy örökbefogadási juttatások a „kisgyermekkori ellátások” részeként.

D. LUXEMBURG

Terhességi támogatások.

Szülési támogatások.

E. FINNORSZÁG

Anyasági csomag, anyasági átalányösszegű juttatás és segély átalányösszeg formájában a nemzetközi örökbefogadás költségeinek kiegyenlítése céljából, az anyasági juttatásról szóló törvény szerint.

II. MELLÉKLET

**HATÁLYBAN MARADÓ EGYEZMÉNYEK RENDELKEZÉSEI, AMELYEK ADOTT ESETBEN A
HATÁLYUK ALÁ TARTOZÓ SZEMÉLYEKRE KORLÁTOZÓDNAK***(a 8. cikk (1) bekezdése)*

Ennek a mellékletnek a tartalmát a Szerződéssel összhangban az Európai Parlament és a Tanács határozza meg, a lehető legkorábban, de legkésőbb e rendeletnek a 91. cikkben említett alkalmazása napjáig.

III. MELLÉKLET

**A HATÁR MENTI MUNKAVÁLLALÓ CSALÁDTAGJAI TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOKRA VALÓ
JOGOSULTSÁGÁNAK KORLÁTOZÁSA***(a 18. cikk (2) bekezdése)*

DÁNIA

SPANYOLORSZÁG

ÍRORSZÁG

HOLLANDIA

FINNORSZÁG

SVÉDORSZÁG

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

—

IV. MELLÉKLET

**KIEGÉSZÍTŐ JOGOSULTSÁGOK AZ ILLETÉKES TAGÁLLAMBA VISSZATÉRŐ NYUGDÍJASOK
RÉSZÉRE***(a 27. cikk (2) bekezdése)*

BELGIUM

NÉMETORSZÁG

GÖRÖGORSZÁG

SPANYOLORSZÁG

FRANCIAORSZÁG

OLASZORSZÁG

LUXEMBURG

AUSZTRIA

SVÉDORSZÁG

V MELLÉKLET

KIEGÉSZÍTŐ JOGOSULTSÁGOK OLYAN KORÁBBI HATÁR MENTI MUNKAVÁLLALÓK SZÁMÁRA, AKIK MUNKAVÁLLALÓKÉNT VAGY ÖNÁLLÓ VÁLLALKOZÓKÉNT TÉRNEK VISSZA AZ ELŐZŐ TEVÉKENYSÉG VÉGZÉSE SZERINTI TAGÁLLAMBA (CSAK ABBAN AZ ESETBEN ALKALMAZHATÓ, HA AZ A TAGÁLLAM IS SZEREPEL A JEGYZÉKBEN, AMELYBEN A NYUGDÍJASNAK A LAKÓHELYE SZERINTI TAGÁLLAMBAN NYÚJTOTT TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK KÖLTSÉGEIÉRT FELELŐS ILLETÉKES INTÉZMÉNY TALÁLHATÓ)

(a 28. cikk (2) bekezdése)

BELGIUM

NÉMETORSZÁG

SPANYOLORSZÁG

FRANCIAORSZÁG

LUXEMBURG

AUSZTRIA

PORTUGÁLIA

—

VI. MELLÉKLET

A KÜLÖNLEGES KOORDINÁCIÓ ALÁ TARTOZÓ „A” TÍPUSÚ JOGSZABÁLYOK MEGHATÁROZÁSA

(a 44. cikk (1) bekezdése)

A. GÖRÖGORSZÁG

A mezőgazdasági biztosítási rendszerre (OGA) vonatkozó jogszabály a 4169/1961 törvény szerint.

B. ÍRORSZÁG

A szociális jóléti (kodifikált) törvény II. része, 15. fejezet, 1993.

C. FINNORSZÁG

Az 1956. június 8-i nemzeti nyugdíjtörvény szerint meghatározott, és a nemzeti nyugdíjtörvény (547/93) átmeneti szabályai értelmében megítélt rokkantsági nyugdíjak.

Nemzeti nyugdíjak a fogyatékkal élők vagy fiatalon fogyatékkossá vált személyek részére (nemzeti nyugdíjtörvény (547/93)).

D. SVÉDORSZÁG

Jövedelem alapú betegségi ellátás és jövedelemkompenzáló kifizetések. (A 2001:489 törvénnyel módosított 1962:381 törvény.)

E. EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

a) Nagy-Britannia

A járulékokról és ellátásokról szóló 1992. évi törvény 30A(5), 40., 41. és 68. szakasza.

b) Észak-Írország

A járulékokról és ellátásokról (Észak-Írország) szóló 1992. évi törvény 30A(5), 40., 41. és 68. szakasza.

VII. MELLÉKLET

A ROKKANTSÁG FOKÁVAL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK EGYEZÉSE A TAGÁLLAMOK JOGSZABÁLYAI KÖZÖTT

(A rendelet 46. cikkének (3) bekezdése)

BELGIUM

Tagállamok	A tagállamok olyan intézményei által alkalmazott biztosítási rendszerek, amelyek a rokkantság fokának megállapításával kapcsolatban határozatot hoztak	Azon belga intézmények által alkalmazott biztosítási rendszerek, amely intézményekre egyezés esetén a határozat kötelező				
		Általános biztosítási rendszer	Bányászokra vonatkozó biztosítási rendszerek		Általános rokkantság	Foglalkozási rokkantság
			Tengerészekre vonatkozó biztosítási rendszer	Ossom		
FRANCIAORSZÁG	1. Általános rendszer					
	– III. csoport (állandó gondozás)	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– II. csoport	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– I. csoport	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	2. Mezőgazdasági rendszer					
	– Teljes általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– Kétharmados általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– Állandó gondozás	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	3. Bányászokra vonatkozó rendszer					
	– Részleges általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– Állandó gondozás	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– Foglalkozási rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	4. Tengerészekre vonatkozó rendszer					
– Általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	
– Állandó gondozás	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	
– Foglalkozási rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	
OLASZORSZÁG	1. Általános rendszer					
	– Rokkantság – fizikai dolgozók	Nincs egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– Rokkantság – szellemi munkavállalók	Nincs egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
2. Tengerészekre vonatkozó rendszer						
– Alkalmatlanság a tengeri szolgálatra	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	
LUXEMBURG ⁽¹⁾	Munkavállalók rokkantsága – fizikai dolgozók	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	Rokkantság – szellemi munkavállalók	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés

⁽¹⁾ A Luxemburg és Franciaország vagy Belgium közötti egyezéssel kapcsolatos bejegyzések technikai felülvizsgálat tárgyát fogják képezni, amely figyelembe veszi a Luxemburg nemzeti jogszabályaiban bekövetkezett változásokat.

FRANCIAORSZÁG

Tagállamok	Azon francia intézmények által alkalmazott biztosítási rendszerek, amely intézményekre egyezés esetén a határozat kötelező											
	Általános rendszer			Mezőgazdasági rendszer			Bányászokra vonatkozó rendszer			Tengerészekre vonatkozó rendszer		
	I. csoport	II. csoport	III. csoport (Állandó gondozás)	Kétharmados rokkantság	Tejles rokkantság	Állandó gondozás	Kétharmados általános rokkantság	Állandó gondozás	Foglalkozási rokkantság	Kétharmados általános rokkantság	Tejles foglalkozási rokkantság	Állandó gondozás
BELGIUM	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés ⁽¹⁾	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
OLASZOR SZÁG	Egyezés ⁽²⁾	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés ⁽²⁾	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés ⁽²⁾	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés ⁽²⁾	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
LUXEMBURG ⁽³⁾	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés

(1) Csak ha a belga intézmény elismerte, hogy a munkavállaló alkalmazatlan felszín alatti vagy felszíni munkára.

(2) Amennyiben a belga intézmény által elismert rokkantság általános rokkantság.

(3) A Luxemburg és Franciaország vagy Belgium közötti egyezéssel kapcsolatos bejegyzések technikai fétélvizsgálat tárgyát fogják képezni, amely figyelembe veszi a Luxemburg nemzeti jogszabályaiban bekövetkezett változásokat.

OLASZORSZÁG

Tagállamok	A tagállamok olyan intézményei által alkalmazott biztosítási rendszerek, amelyek a rokkantság fokának megállapításával kapcsolatban határozatot hoztak	Azon olasz intézmények által alkalmazott biztosítási rendszerek, amely intézményekre egyezés esetén a határozat kötelező		
		Általános rendszer		Szellemi munkavállalók
		Tengerészek Alkalmatlanság hajózásra	Fizikai dolgozók	
BELGIUM	1. Általános rendszer	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	2. Bányászokra vonatkozó rendszer			
	– részleges általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– foglalkozási rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	3. Tengerészekre vonatkozó rendszer	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
FRANCIAORSZÁG	1. Általános rendszer			
	– III. csoport (állandó gondozás)	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– II. csoport	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– I. csoport	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	2. Mezőgazdasági rendszer			
	– teljes általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– részleges általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– állandó gondozás	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	3. Bányászokra vonatkozó rendszer			
	– részleges általános rokkantság	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– állandó gondozás	Egyezés	Egyezés	Nincs egyezés
	– foglalkozási rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	4. Tengerészekre vonatkozó rendszer			
– részleges általános rendszer	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	
– állandó gondozás	Nincs egyezés	Nincs egyezés	Nincs egyezés	
– foglalkozási rokkantság				

LUXEMBURG ⁽¹⁾

Tagállamok	A tagállamok olyan intézményei által alkalmazott biztosítási rendszerek, amelyek a rokkantság fokának megállapításával kapcsolatban határozatot hoztak	Azon luxemburgi intézmények által alkalmazott biztosítási rendszerek, amely intézményekre egyezés esetén a határozat kötelező	
		Rokkantság – fizikai dolgozók	Rokkantság – szellemi munkavállalók
BELGIUM	1. Általános rendszer	Egyezés	Egyezés
	2. Bányászokra vonatkozó rendszer		
	– részleges általános rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	– foglalkozási rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	3. Tengerészekre vonatkozó rendszer	Egyezés ⁽¹⁾	Egyezés ⁽¹⁾
FRANCIAORSZÁG	1. Általános rendszer		
	– III. csoport (állandó gondozás)	Egyezés	Egyezés
	– II. csoport	Egyezés	Egyezés
	– I. csoport	Egyezés	Egyezés
	2. Mezőgazdasági rendszer		
	– teljes általános rokkantság	Egyezés	Egyezés
	– kétharmados általános rokkantság	Egyezés	Egyezés
	– állandó gondozás	Egyezés	Egyezés
	3. Bányászokra vonatkozó rendszer		
	– kétharmados általános rokkantság	Egyezés	Egyezés
	– állandó gondozás	Egyezés	Egyezés
	– teljes általános rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés
	4. Tengerészekre vonatkozó rendszer	–	
	– részleges általános rendszer	Egyezés	Egyezés
	– állandó gondozás	Egyezés	Egyezés
	– foglalkozási rokkantság	Nincs egyezés	Nincs egyezés

⁽¹⁾ Amennyiben a belga intézmény által elismert rokkantság általános rokkantság.

⁽¹⁾ A Luxemburg és Franciaország vagy Belgium közötti egyezéssel kapcsolatos bejegyzések technikai felülvizsgálat tárgyát fogják képezni, amely figyelembe veszi a Luxemburg nemzeti jogszabályaiban bekövetkezett változásokat.

VIII. MELLÉKLET

OLYAN ESETEK, AMIKOR A FÜGGETLEN ELLÁTÁS ÖSSZEGE MEGEGYEZIK AZ ARÁNYOS ELLÁTÁS ÖSSZEGÉVEL, VAGY MEGHALADJA AZT

(az 52. cikk (4) bekezdése)

A. DÁNIA

A szociális nyugdíjakról szóló törvényben említett összes nyugdíjkérelem, kivéve a IX. mellékletben említett nyugdíjakat.

B. FRANCIAORSZÁG

A munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra vonatkozó kiegészítő nyugdíjrendszerek szerinti nyugellátás vagy a túlélő hozzátartozó számára nyújtott ellátás iránti összes kérelem, kivéve a polgári repülésben a légiutas-kísérő személyzetre vonatkozó kiegészítő nyugdíjrendszer szerinti öregségi vagy özvegyi nyugdíjak iránti kérelmek.

C. ÍRORSZÁG

Az öregségi nyugdíjakra vonatkozó kérelmek: járulékfizetésen alapuló öregségi nyugdíjak és járulékfizetésen alapuló özvegyi nyugdíjak.

D. HOLLANDIA

Ha a személy az általános öregségi biztosításról szóló holland törvény (AOW) alapján jogosult nyugdíjra.

E. PORTUGÁLIA

Rokkantsági, öregségi és túlélő hozzátartozói nyugdíj iránti kérelmek, kivéve azokat az eseteket, amikor az egynél több tagállam jogszabályai alapján szerzett biztosítási idők összege legalább 21 naptári év, a nemzeti jogszabályok alá tartozó biztosítási idők összege legfeljebb 20 év, és a számítást a 2002. február 19-i 35. törvényerejű rendelet 11. cikke alapján végezték, amely meghatározza a nyugdíj összegének kiszámítására vonatkozó szabályokat. Ilyen esetekben kedvezőbb nyugdíjbesorolások alkalmazásával az arányos számítás során kapott összeg magasabb lehet, mint a független számítás során kapott.

F. SVÉDORSZÁG

Jövedelem alapú öregségi nyugdíj (1998:674 törvény), jövedelem alapú túlélő hozzátartozói nyugdíj nyugdíjkiegészítés és árvasági nyugdíj formájában, ha a halálest 2003. január 1-je előtt történt, és özvegyi nyugdíj (2000:461 törvény és 2000:462 törvény).

G. EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az e rendelet III. címe 5. fejezetének rendelkezései alapján meghatározott öregségi, özvegyi és haláleseti ellátásokra vonatkozó összes kérelem, kivéve azokat, amelyek tekintetében:

- a) az 1975. április 6-án vagy azt követően megkezdett adóév során:
 - i. az érintett fél az Egyesült Királyság és egy másik tagállam jogszabályai alapján szerzett biztosítási, szolgálati vagy tartózkodási időt; és
 - ii. az i. alpontban említett adóévek egyike (vagy közülük több) az Egyesült Királyság jogszabályainak értelmében nem tekinthető jogosultságot igazoló évnék;
- b) az 1948. július 5-ét megelőző időszakokra az Egyesült Királyságban hatályban lévő jogszabályok szerint szerzett biztosítási időket e rendelet 52. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazásában egy másik tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szolgálati és tartózkodási idők felhasználásával veszik figyelembe.

IX. MELLÉKLET

AZ 54. CIKK ALKALMAZÁSÁT LEHETŐVÉ TEVŐ ELLÁTÁSOK ÉS MEGÁLLAPODÁSOK

I. **Az e rendelet 54. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett ellátások, amelyek összege független a megszerzett biztosítási vagy tartózkodási idő hosszától**

A. BELGIUM

Az általános rokkantsági rendszerhez, valamint a bányászok rokkantságára vonatkozó különleges biztosítási rendszerhez és a kereskedelmi tengerészet tengeréseire vonatkozó különleges biztosítási rendszerhez kapcsolódó ellátások.

Az önálló vállalkozók munkaképtelenségére vonatkozó biztosítással kapcsolatos ellátások.

A tengerentúli társadalombiztosítási rendszer szerinti rokkantsággal, valamint a Belga-Kongó és Ruanda-Urundi korábbi munkavállalóira vonatkozó rokkantsági rendszerrel kapcsolatos ellátások.

B. DÁNIA

10 éves tartózkodást követően megszerzett teljes körű dán nemzeti öregségi nyugdíj azon személyek részére, akik legkésőbb 1989. október 1-jével váltak jogosultak a nyugdíjra.

C. GÖRÖGORSZÁG

A mezőgazdasági biztosítási rendszerekről (OGA) szóló 4169/1961 törvény szerinti ellátások.

D. SPANYOLORSZÁG

Az általános és különleges rendszerek alapján nyújtott túlélő hozzátartozói nyugdíjak, a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszer kivételével.

E. FRANCIAORSZÁG

Az általános szociális biztonsági rendszer vagy a mezőgazdasági munkavállalókra vonatkozó rendszer szerinti rokkantsági nyugdíj.

Az általános szociális biztonsági rendszer vagy a mezőgazdasági munkavállalókra vonatkozó rendszer szerinti özvegyi rokkantsági nyugdíj, amelyet az elhunyt házastársnak az 52. cikk (1) bekezdése a) pontja szerint megállapított rokkantsági nyugdíja alapján számítanak ki.

F. ÍRORSZÁG

„A” típusú rokkantsági nyugdíj.

G. HOLLANDIA

A munkavállalókra vonatkozó rokkantsági biztosításról szóló 1966. február 18-i törvény (WAO) módosított változata.

Az önálló vállalkozókra vonatkozó rokkantsági biztosításról szóló 1997. április 24-i törvény (WAZ) módosított változata.

A túlélő eltartott személyekre vonatkozó általános biztosításról szóló 1995. december 21-i törvény (ANW).

H. FINNORSZÁG

Nemzeti nyugdíj a fogyatékkal született vagy fiatalon fogyatékosná vált személyek részére (nemzeti nyugdíjtörvény 547/93).

Az 1956. június 8-i nemzeti nyugdíjtörvénynek megfelelően megállapított és a nemzeti nyugdíjtörvény (547/93) átmeneti szabályai szerint folyósított nemzeti nyugdíjak.

Árvasági nyugdíj kiegészítése az 1969. január 17-i túlélő hozzátartozói nyugdíjtörvénynek megfelelően.

I. SVÉDORSZÁG

Jövedelemalapú túlélő hozzátartozói nyugdíj árvasági nyugdíj és nyugdíjkiegészítés formájában, ha a halálest 2003. január 1-jén vagy azt követően történt, és az elhunyt 1938-ban vagy később született (2000:461 törvény).

II. **A rendelet 54. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett ellátások, amelyek összegét egy fiktív időszakra való hivatkozással határozzák meg, amelyet a biztosítási esemény bekövetkezésének napja és egy későbbi időpont között teljesítettnek tekintenek**

A. NÉMETORSZÁG

Rokkantsági és túlélő hozzátartozói nyugdíjak, amelyeknél egy kiegészítő időt vesznek figyelembe. Öregségi nyugdíjak, amelyeknél egy már megszerzett kiegészítő időt vesznek figyelembe.

B. SPANYOLORSZÁG

Az állami nyugdíjasokra vonatkozó törvény egységes szerkezetbe foglalt változatának I. címe alapján a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszerek szerinti nyugdíjak vagy a tartós fogyatékosági (rokkantsági) nyugdíjak, ha a biztosítási esemény bekövetkeztekor a kedvezményezett aktív köztisztviselő volt, illetve ilyenként kezelték; az állami nyugdíjasokra vonatkozó törvény egységes szerkezetbe foglalt változatának I. címe alapján a haláleseti és túlélő hozzátartozói (özvegyi, árvasági és szülői) nyugdíjak, ha a halál időpontjában a köztisztviselő aktív volt, illetve ilyenként kezelték.

C. OLASZORSZÁG

A teljes munkaképtelenségre (inabilità) vonatkozó olasz nyugdíjak.

D. LUXEMBURG

Rokkantsági és túlélő hozzátartozói nyugdíjak.

E. FINNORSZÁG

Munkavállalói nyugdíj, amelynél jövőbeni időszakokat is figyelembe vesznek a nemzeti jogszabályok alapján.

F. SVÉDORSZÁG

Betegségi ellátások és jövedelemkompenzáció garantált ellátás formájában (1962:381 törvény).

Feltételezett biztosítási időszakok alapján számolt túlélő hozzátartozói nyugdíj (2000:461 és 2000:462 törvény).

Öregségi nyugdíj a korábban számolt feltételezett időszakok alapján kiszámított garantált nyugdíj formájában (1998:702 törvény).

III. **A rendelet 54. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontjában említett megállapodások, amelyek célja az ugyanazon fiktív időszakok kétszeri vagy többszöri figyelembevételének megakadályozása**

A Finn Köztársaság és a Németországi Szövetségi Köztársaság közötti 1997. április 28-i szociális biztonsági megállapodás.

A Finn Köztársaság és a Luxemburgi Nagyhercegség közötti 2000. november 10-i szociális biztonsági megállapodás.

A szociális biztonságról szóló 1992. június 15-i skandináv egyezmény.

X. MELLÉKLET

KÜLÖNLEGES, NEM JÁRULÉKALAPÚ PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

(a 70. cikk (2) bekezdésének c) pontja)

Ennek a mellékletnek a tartalmát a Szerződéssel összhangban az Európai Parlament és a Tanács határozza meg, a lehető legkorábban, de legkésőbb e rendeletnek a 91. cikkben említett alkalmazása napját megelőzően.

XI. MELLÉKLET

**A TAGÁLLAMOK JOGSZABÁLYAINAK ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES
RENDELKEZÉSEK**

(az 51. cikk (3) bekezdése, az 56. cikk (1) bekezdése és a 83. cikk)

Ennek a mellékletnek a tartalmát a Szerződéssel összhangban az Európai Parlament és a Tanács határozza meg, a lehető legkorábban, de legkésőbb e rendeletnek a 91. cikkben említett alkalmazása napját megelőzően.
